Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1938 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 66 (8306). | 3 апрель, 1984 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

КОММУНИСТИК РАЙОНИ

МОСКВАЛИК меҳнат коллективларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишлаб Коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётган Коммунистик районидаги 121-автокорхона ишчи-хизматчилари меҳнат байрамини юксак уюшқоқлик билан ўтказишга қизғин тайёргарлик кўришяпти.

Шу куни тежалган ёқилғи ҳисобига 10,2 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташилади. Бундан ташқари 6 та автомашина, 2 та прицеп ремонтдан чиқарилади. Шунингдек, 4 тонна металлолом давлатга топширилади ва ободонлаштириш ишлари олиб борилади. «Қизил шанбалик»дан тушган 7,5 минг сўм иш ҳақи ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куни муносабати билан «Қизил шанбалик» ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусларини Абдулазиз Долимбоев етакчилик қилаётган бригада аъзолари ҳам қизғин кутиб олишди. Коллективда ана шу муносабат билан ўтказилган йиғилишда барча аъзолар бир овоздан меҳнат байрами куни икки норма иш бажаришга аҳд қилишди.

Бригадага бириктилган барча техника воситалари сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган. Айни кунларда экишга пухта ҳозирлик кўриб бораётган коллектив аъзолари кўкламги дала ишларини сифатли ўтказишда бошқаларга намуна бўлишаяпти.

Ҳозир мазкур бригада аъзоларининг ташаббуси Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг барча бригадаларида кенг қулоч ёйди. Шанбалик куни колхознинг 380 аъзоси ўз меҳнат постида бўлади. Шулардан 332 киши дала ва фермаларда ишласа, 48 киши эса ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари билан шуғулланади. Шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришилади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Шароф Рашидов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи ҳам мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари қатори Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалигини уюшқоқлик билан ўтказиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Шу куни комбинатнинг биринчи йигирув-тўқув фабрикаси 13 тонна калава ва 114 минг 500 метр юқори сифатли хом сурп, иккинчи йигирув-тўқув фабрикаси 18 тонна калава ва 140 минг метр хом сурп тўқиб чиқаради.

Механика заводида эса 35 тонна қуйма, яъни 9 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Шанбалик куни йигирув корхоналари 48 тонна калава, тўқув участкалари 430 минг метр хом сурп, пардозлаш коллективи 600 минг метр тайёр газлама, ип ишлаб чиқариш бригадалари эса 1 миллион 200 минг дона ғалтак ип ишлаб чиқаришади. Шанбалик куни жами 700 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади, шу куни топилган иш ҳақининг ҳаммаси ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Х. АСҚАРОВ,
комбинат ишчиси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалиги учун машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг техникавий даражасини ва сифатини ошириш тўғрисидаги қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида министрлардан А. А. Ежевский, К. Н. Беляк, В. Н. Поляков ва Л. И. Хитруннинг ахборотларини тинглади. Кейинги йилларда бу ишда муайян ижобий силжиш сезила бошлади. Юксак самарали техника ишлаб чиқаришни илдам ўстириш таъминланмоқда. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарини реконструкция қилиш ва қуриш суръатлари жадаллашди. Машина-механизмлардан фойдаланишнинг илғор формалари кенгроқ жорий этила бошлади.

Бироқ умуман олганда қишлоқ учун янги техника ишлаб чиқариш ва ўзлаштиришни ташкил этиш даражаси ўртага қўйилган вазифаларга ҳамон мувофиқ эмас. Техникавий сиёсатни ўтказишда, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатида, машина-ускуналарни ишлатиш, ремонт қилиш ва асрашда, қишлоқ хўжалик техникасини, айниқса, тупроқни ҳимоя қилиш учун ва ернинг индустриал технологиялари, дон хўжалиги ва озуқа ишлаб чиқариш учун керакли машиналар чиқарадиган қувватларни ишга туширишда катта камчиликлар бор. Баъзи партия комитетлари, жумладан, Олтой ўлка, Бурятия, Запорожье, Кировоград, Могилев, Тула ва Целиноград область партия комитетлари бу ишда зарур талабчанлик қилмаяптилар, ташкилотчилик ишини етарли равишда олиб бормаяптилар, ижрони текшириш билан, ишлаб чиқаришдаги интизомни мустаҳкамлаш билан суст шуғулланмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси қабул қилган қарорда марказий ва маҳаллий органларнинг 1984-1990 йилларда қишлоқ хўжалик машинасозлигини ривожлантириш, техника ишлаб чиқариш ва етказиб беришни кўпайтириш билан, колхоз ва совхозларда ундан фойдаланиш самарадорлигини ҳар томонлама ошириш билан боғлиқ бўлган ишларини кучайтиришга доир амалий тадбирлар белгиланди.

Сиёсий бюро агросаноат комплексида социалистик мулкнинг сақланишини янада кучайтиришга доир тадбирлар тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шу масала юзасидан қабул этилган қарорда колхозлардаги, совхозлардаги ва агросаноат комплексининг бошқа корхоналаридаги социалистик мулкнинг сақланишини таъминлаш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди, моддий бойликларни ҳисобга олиш, асраш ва сарфлашда қатъий тартиб ўрнатиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини, бинокорлик, ёнилғи-мойлаш материаллари ва бошқа материалларни ўғирлаш ва талон-торож қилишга қарши қатъий курашиш тадбирлари системаси белгиланди.

Партия XXVI съездининг СССР қонунлари мажмуасини яратиш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш муносабати билан Сиёсий бюро хўжалик қонунларини ва ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларининг иши тўғрисидаги қонунларни янада такомиллаштириш тадбирларини кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Совет Иттифоқи Давлат гимни тўғрисидаги низомни тайёрлаш ва қабул этиш билан боғлиқ бўлган таклифларни маъқуллади ҳамда мамлакат ички турмуши ва унинг ташқи сиёсатига оид бошқа баъзи масалаларни муҳокама қилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Ўзбекистон ССРда ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советига ўтказилган сайлов якунларини муҳокама қилди ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Москва шаҳар Куйбишев сайлов округи сайловчилари билан 1984 йил 2 март куни бўлиб ўтган учрашувдаги нутқи муносабати билан биринчи галдаги ташкилий-сиёсий ва пропагандистик тадбирлар планини тасдиқлади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига сайлов кампанияси чоғида совет органлари шаънига меҳнаткашлар айтган таклиф ва мулоҳазаларни умумлаштириб, уларни бажариш чораларини кўриш топширилди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети билан республика Госпланига сайловчиларнинг наказларини кўриб чиқиб, йиллик ва беш йиллик планларни тузиш чоғида уларни эътиборга олиш таклиф қилинди.

Ўртоқ Константин Устинович Черненконинг КПСС Марказий Комитети аппарати ходимларининг кенгашида сўзлаган нутқидаги қоида ва хулосалар асосида республика партия комитетларининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш вазифалари кўриб чиқилди. Область, шаҳар, район партия комитетларига партия аппаратининг ишини янада такомиллаштириш вазифаларини муҳокама қилиш топширилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарори асосида республикада химия объектлари қурилишини жадаллаштириш тадбирлари муҳокама қилинди. 1983 йилда шу тармоқ корхоналаридаги қурилиш ва реконструкциялаш ишларида катта капитал маблағлар ўзлаштирилганлиги қайд этилди. Шу билан бирга бир қанча муҳим объектларда графикдан орқада қолишга йўл қўйилди, Чирчиқ шаҳрида карбамид ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилмади, анчагина маблағ ўзлаштирилмай қолди. Навоий, Самарқанд, Тошкент ва Фарғона область партия комитетларига, қурилиш, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликларига, Навоий қурилиш бошқармасига минерал ўғит ишлаб чиқарувчи корхоналарда ишга тушириладиган ҳамма объектларнинг қуриб битказилишини таъминлаш юзасидан конкрет топшириқлар берилди.

Самарқанд область партия комитетининг фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этишни таъминлаш, маҳсулотнинг техникавий савиясини ва сифатини ошириш соҳасидаги иши кўриб чиқилди. Бу муҳим ишда бир талай камчилик ва нуқсонлар борлиги кўрсатиб ўтилди. Бюро Самарқанд область партия комитетининг зиммасига фан ва техника ютуқларини, ишлаб чиқариш новаторларининг таклифларини халқ хўжалигига жорий этишга партиявий раҳбарлик савиясини ошириш вазифасини юклади.

Республикада ягона сиёсий кунларни ташкил этиш ва ўтказишни янада такомиллаштириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Ички ва ташқи сиёсат проблемалари соҳасида партия фаолиятининг энг муҳим жиҳатлари тўғрисидаги сиёсий ахборотни яхшилаш, сайлаб қўйилган партия органларининг коммунистлар ва кенг меҳнаткашлар оммаси билан алоқасини мустаҳкамлаш вазифаси қўйилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги чорвачиликдаги наслчилик иши илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг давлат интизомига риоя қилиш соҳасидаги иши муҳокама этилди. Министрлик коллегиясининг ва наслчилик бирлашмаси раҳбарларининг диққат-эътибори бирлашма ва унинг бўлинмалари фаолиятидаги жиддий камчиликларга қаратилди. Бюро Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва наслчилик бирлашмаси зиммасига селекция-наслчилик иши савиясини тубдан ошириш вазифасини юклади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасидаги тадбирлари комплекс плани муҳокама этилиб, маъқулланди.

Бюро хотин-қизлар ўртасида ишлашнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирларини кўриб чиқди. Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, министрликлар ва идораларга, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига хотин-қизлар ўртасида ишлашни яхшилаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий активлигини ва меҳнат ғайратини сабот билан ошириш, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини, она ва бола соғлиғини муҳофаза қилишни яхшилаш топширилди. Партия комитетларига хотин-қизларни раҳбарлик лавозимларига кўтариш ишини яхшилаш таклиф қилинди.

Бюро партия ва хўжалик қурилишининг бошқа баъзи масалаларини ҳам муҳокама этиб, улар юзасидан зарур қарорлар қабул қилди.

ЕР ШУНДАЙ БИР УММОНКИ...

РЕСПУБЛИКА партия-хўжалик активи ва ишлаб чиқариш илғорлари йиғилишида «Ер сарҳадсиз бир уммонки, ҳозир биз ундан асраб-авайлаб ундириб олаётган ҳосилимиз бир челак олгандек гап» деб жуда тўғри эслатиб ўтилди. Урта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози деҳқонлари гектарларнинг тўлалиги, самарадорлигини таъминлаш учун астойдил курашиб, кейинги йилларда бирмунча ишларни амалга оширдилар. Колхоз раиси Қозоқбой СОТТИБОЕВ ана шулар ҳақида ҳикоя қилиб беради:

— ДАРҲАҚИҚАТ, халқимиз бу гапни билиб айтган. Ерга астойдил меҳр қўйган, ундан унумли фойдаланган деҳқон ҳеч қачон ютқазмайди. Ҳосили бут, дастурхони тўкин бўлаверади.

Бундан 12 йил муқаддам рўй берган воқеа ёдимдан ҳеч қачон кўтарилмайди. Кўкламги экиш мавсуми бошланишига 3—4 кун қолганда тўсатдан мени колхозга раис қилиб сайлашди. Ростини айтганда ўшанда қаттиқ эсанкираб қолдим. Йўқ, янги лавозим масъулиятидан қўрққанимдан эмас, балки хўжаликдаги ўзибўларчилик оқибатида ерларнинг қаровсиз ҳолга тушиб қолганини кўриб ҳайратдан ёқамни ушладим. Бошқа хўжаликларда чигит экишга тайёргарлик ниҳоясига етказилган бир пайтда бу колхозда ҳатто ариқ-зовурларни тозалаш, маҳаллий ўғит чиқариш ишлари ҳам бошланмаган эди. Буниси ҳам майли, дала айланиб юриб, қайси бригадага бормай, ҳар-ҳар жойда ҳайдалмаган 5—6 гектар майдон оқариб ётганига кўзим тушди. Суриштирсам, кўпчиликдан деярли бир хил мазмундаги гапларни эшитдим: гўёки колхозчиларга тирикчилик қилишлари учун даладан ер ажратилмаса улар ишлашдан бош тортишар эмиш. Боиси битта — пахтадан яхши даромад қилинмасди.

Узоқ тортишувлардан сўнг қатъий қарорга келдик. Қандай бўлмасин колхоз уставида белгиланган томорқадан ортиқча, колхозчиларнинг шахсий мулкига айланиб қолган хўжалик ерларини зудлик билан пахта майдонларига қўшамиз. Ҳалол меҳнат қилинса, ҳосилдорлик ҳам кўтарилади, шунга яраша даромад ҳам кўпаяди.

Хуллас, ҳар бир қарич ерни ҳисобга олдик. Қаранг, йўл ва карта четларидаги ташландиқ жойларни, колхозчилар эгаллаб олган ерларни шудгорлаш натижасида 56 гектар майдонни колхоз оборотига киритдик.

Албатта, ўшанда бу ишимиз натижасига ишончсизлик билан қараганлар ҳам, ҳатто бригадалардан кетиб қолганлар ҳам бўлди. Бироқ, софниятли кишиларнинг ҳалол меҳнатлари эвазига йил охирига келиб пахта ҳосилдорлиги аввалги йилга нисбатан 5 центнерга кўтарилди. Гектаридан 30,1 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Шунга кўра даромадимиз ҳам ёмон бўлмади. Биргина пахтачиликдан 3 миллион 368 минг 400 сўм даромад қилдик. Бу, албатта, деҳқонларимиз қалбида ернинг қадрига етиш, унга астойдил меҳр қўйиб ишлаш туйғусини янада мустаҳкамлади.

Ана шу ишонч кейинги йилларда яна бир муаммони тўғри ҳал этишда бизга ёрдам берди. Томорқа ажратишда ҳам янгича тартиб ўрнатилди: томорқа учун колхоз ҳисобидан ер беришдан олдин, хонадон бошлиғи билан самимий суҳбатлашамиз. Унинг қанча ерга уй-жой, ошхона ёки молхона қуришни мўлжаллаганини ҳисоб-китоб қилиб, шунга лойиқ ер ажратиб берамиз. Табиийки, уй-жой битгунча орадан 2—3 йил ўтиб кетади. Шу вақт ичида янги оилага ажратилиши лозим бўлган ер колхоз ҳисобида бўлади, унда қишлоқ хўжалиги экинлари етиштирилади. Оила аъзолари уй-жойларини тўлиқ тиклаб, кўчиб киргандан сўнггина томорқа уларнинг доимий ихтиёрига берилади.

Ана шу тариқа ҳар бир қарич ерни ҳисобга олиш иқтисодий жиҳатдан катта самара бермоқда. Бугунги кунда хўжалигимизнинг умумий майдони 3798 гектарни ташкил қилади. Майдонларимиз деҳқончиликка қулай, типик соз тупроқдан иборат бўлиб, ерости сувлари чуқурликда жойлашганлиги учун кўллаб, захламайди. Бироқ, масаланинг иккинчи бир томони ҳам борки, бу муаммо кўп йиллардан буён бизни ташвишга солиб келарди. Ерларимизнинг 80 процентдан ортиқроғи қир-адирлардан иборат бўлгани учун суғориш ишларида қийинчиликлар туғдирарди. Ҳолбуки, бизда суғориладиган майдонлар анча жойни — 2547 гектарни эгаллайди. Лекин биз бу муаммони ҳам ижобий ҳал этдик. Ерларнинг текис-нотекислигига қараб 44 та насос қурилмалари ўрнатдик. Ўтган йили эса 12 та насосни бирлаштирган станцияни ишга туширдик. Бу ўз ўрнида ердан самарали фойдаланиш билан бир қаторда сувни тежаб-тергаш имконини ҳам бермоқда.

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХУЖАЛИК АКТИВИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИ ЙИҒИЛИШИНИНГ КУРСАТМАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Мўл ҳосил етиштиришда ерни маҳаллий ўғит билан тўйдириш муҳим роль ўйнашини деҳқонларимиз жуда яхши билишади. Шу мақсадда колхозимизда махсус бригада тузганмиз. Бригада аъзолари мутахассислар томонидан белгиланган майдонларга 10—15 тоннадан маҳаллий ўғит соладилар. Жумладан, бу йил тайёрланган 17 минг 230 тонна маҳаллий ўғитнинг 6 минг тоннаси кам ҳосилли 303 гектар майдонга чиқарилди, 2 минг тоннасидан эса компост тайёрланди. Бунинг нечоғлик фойда бериши ўз-ўзидан маълум. Ер узоқ вақтгача табиий намини йўқотмайди. Тупроқ донадор бўлиб, ўсимликнинг яхши ривожланиши учун қулай шароит юзага келади. Бундан ташқари минерал ўғит ва гербицидлардан ер шароитимизга қараб фойдаланамиз. Картограмма бўйича гектарига 200 килограммдан азот, 400 килограммдан фосфор, 100—200 килограммдан калий, 120 граммдан гербицид ишлатамиз.

Ердан унумли фойдаланишнинг яна бир муҳим шарти алмашлаб экишни тўғри йўлга қўйишдан иборат. Хўжалигимизда бу ишга ҳам катта эътибор берилмоқда. Бизда 9 та алмашлаб экиш даласи бўлиб, уларда пахта, беда ҳамда маккажўхори билан алмашлаб экилади.

Ана шуларнинг эвазига ўтган йили 1 гектар ерда етиштирилган пахтадан 2242 сўм, каноопдан 3728 сўм, сабзавотдан 3646 сўм даромад қилдик. Гектар ҳисобига пахтадан 489 сўм, канопдан 1094 сўм, сабзавотдан 2765 сўм соф фойда олинди. Бу кўрсаткич ҳар юз гектарга нисбатан ҳисоблангандa қишлоқ хўжалик экинларидан 47652 сўм, ҳайдаладиган ердан 58948 сўм даромад олинди. Бундан ташқари 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 372 центнердан сут, 46,8 центнердан гўшт етиштирдик. Йиллик умумий даромадимиз эса 6 миллион 106 минг 100 сўмни ташкил қилди. Колхозчиларнинг ўртача ойлиги 206 сўмга, механизаторларники 290 сўмга, сувчиларники 307 сўмга, соғувчиларники 213 сўмга тўғри келди. Йил охирига келиб пахтакорларимиз умумий даромадларининг ҳар сўмига 1 сўм 12 тийиндан қўшимча ҳақ олишди. Кўриниб турибдики, ердан унумли фойдаланиш ҳам давлат учун, ҳам деҳқонлар учун ҳар томонлама фойдали бўлмоқда.

Бу йил деҳқонларимиз масъулияти янада ортган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарори билан колхозимиз элита—уруғчилик хўжалиги деб белгиланди. Шунга кўра 1582 гектар ерга «С-4880» номли янги чигит навини экишга пухта тайёргарлик кўрдик. Мавжуд 10,5 минг кубометр ариқ-зовурларни тозалаб, 2 та қўшимча насос ўрнатдик. Мавсумни муваффақиятли ўтказишда сифатли ремонтдан чиқарилган 37 та чигит экиш сеялкаси, 18 та ҳайдов трактори, 300 комплект борона, 4 та ер текислаш мосламаси ва бошқа қишлоқ хўжалиги техникалари бизга мададкор бўлади.

АССИЗИ ШАҲРИ МУНИЦИПАЛИТЕТИ ВА ФРАНЦИСКЧИЛАР ОРДЕНИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИГА

Сизларнинг мактубингиз билан зўр эътибор ила танишиб чиқдим, унда тинчлик тақдири учун, бутун инсониятнинг тинч келажаги учун астойдил ташвиш изҳор этилган.

Совет ва итальян халқлари, меҳнаткашлари, барча мамлакатларнинг холис ниятли кишилари бир муддао — янги уруш хавфининг олдини олиш, инсониятни термоядро фалокатидан омон асраш, ҳозирги замон цивилизациясини сақлаб қолиб ривожлантириш, уни, сизлар ўз мактубингизда ҳақли равишда уқтириб ўтганингиздек, тинчлик цивилизациясига айлантириш муддаоси билан яшамоқдалар.

Совет Иттифоқидагилар Италиядаги урушга қарши ҳаракатнинг фаолиятини, бу ҳаракатда турли жамоат ва сиёсат доиралари, шу жумладан католик ташкилотларнинг намояндалари, католик меҳнаткашлар актив иштирок этаётганлигини биладилар. Коммунистлар билан католикларнинг фалсафий қарашлари ҳар хил эканлиги маълум. Аммо бу нарса бизга жаҳон жиддий таҳлика остида қолган бир пайтда тинчлик учун биргаликда курашишимизга халақит бермайди.

Американинг янги ракеталари Европага жойлаштирила бошлаганлиги, СССРдан ҳарбий-стратегик устунликка, жаҳон ҳукмронлигига ошкора интилаётган империализм кучлари кескин активлашганлиги натижасида ядро уруши хавфи ҳақиқатан ҳам ортиб бормоқда.

Ҳозир ер юзидаги тобора кўпроқ кишилар инсоният ҳаётининг ўзига хавф солаётган воқеаларнинг ҳозирги бориши хавфини тушуниб турибдилар. Бу хавфни тушунибгина қолмай, шу билан бирга унга актив қаршилик қилишга интилмоқдалар. Бунда ҳар бир киши учун ҳам ва ҳар бир халқ учун ҳам ўзини сақлашдек табиий туйғу намоён бўлмоқда. Ҳозир бу нарса конкрет ишларда, миллион-миллион кишилар қатнашаётган салобатли норозилик ҳаракатида мужассамлашмоқда. Бу кишилар ўзларининг одамларни қирғин қилиш воситаларини назоратсиз ва узлуксиз кўпайтиришга зўр бераётганликлари нақадар катта жиноят эканини тушунмаётган ёки тушунишни хоҳламаётган сиёсатчиларнинг бемаъни, калтабин ҳаракатларига қарши чиқмоқдалар.

Бу эса дунёдаги ҳозирги аҳволни тўғрилаб олишга умид туғдиради. Бу аҳвол сиёсий, диний ва фалсафий қарашларидан, социал мавқеидан ёки қайси партияга мансублигидан қатъий назар давлат маъмурларининг ва гражданларнинг биргаликдаги, қўшма куч-ғайратлари билан тузатиб олинади. Инсон зотини сақлаб қолишдан ҳам юксакроқ мақсад йўқ. Мустаҳкам тинчлик тўғрисидаги, одамларнинг фароғати ва равнақ топиши ҳақидаги орзулар фақат гўзал хаёлгина бўлиб қолмаслиги йўлида меҳнат қилишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Бунга эришиш йўли осон эмас, аммо бу йўл равшан кўриниб турибди, у ҳам бўлса муҳолифликдан воз кечиб, кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик, тинч-тотув яшаш йўлига қатъият билан ўтишдан, тенглик ва баббаравар хавфсизлик принциплари асосида қурол-яроғларни тубдан қисқартиришга киришишдан иборат.

Ҳозир ҳам биз илгаригидек музокаралар йўлига қайтиш учун биронта имконият бой берилмаслиги керак деб ҳисоблаймиз. Бунда Европа мамлакатларининг халқлари, кенг жамоатчилик доиралари тобора салмоқли роль ўйнашлари керак.

Шу маврутдан фойдаланиб, совет халқи бундан буён ҳам тинчлик, кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида дўстлик йўлини ўтказаверишини, қуролланиш, аввало ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун актив курашаверишини итальян халқига айтиб қўйишингизни сўрайман.

Италия урушга қарши ҳаракатига, унинг турли компонентларига уларнинг ядро уруши олдини олиш йўлидаги, Европани ва бутун планетамизни ядро уруши хавфи булутларидан халос қилиш йўлидаги фаолиятида муваффақиятлар тилайман.

К. ЧЕРНЕНКО.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

Бугун областимизда навбатдаги ягона сиёсий кун ўтказилади. У агросаноат комплекси проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгаши материаллари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг бу кенгашда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосаларни пропаганда қилишга бағишланади. Колхозлар ва совхозлар, саноат корхоналарида ўтказиладиган суҳбатлар пайтида агросаноат комплекси самарадорлигини янада ошириш, баҳорги дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш, Тошкент области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг 1984 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарилишини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор берилади.

Партия комитетлари докладчиларининг суҳбатларида республика партия-хўжалик активи ва ишлаб чиқариш илғорлари йиғилишида билдирилган қимматли маслаҳатлар ва таклифлар ҳам ўз аксини топади.

ТАНЛАБ ЧИГИТ ЭКИШ БОШЛАНДИ

ПУХТА ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

● ОҚҚЎРҒОН. (Телефон орқали олинди). Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари районда биринчилардан бўлиб чигитни танлаб экишни бошлаб юбордилар. Хўжалик далаларида 27 та чигит экиш сеялкасида уруғлик тупроққа аниқ уялаб ташланмоқда.

— Бу йилги мавсумнинг кечикканлигини ҳисобга олган колхознинг Исоқ Холматов, Иброҳим Қидирбоев, Наби Маматқулов, Мусулмон Отахонов сингари механизаторлари ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатиб барчага ибрат бўлмоқдалар. Хўжалик заршунослари ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 1582 гектар ерга барака уруғи қадаб она-Ватанга 6400 тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини қабул қилишган.

Ҳозирданоқ мўл, эртаги ва сифатли ҳосил етиштириш юзасидан бригадалараро социалистик мусобақа авж олиб кетди. Хўжаликнинг Абдузоҳид Қўчқоров, Бегмат Пирматов, Бегмат Бойматов сингари тажрибали пахта усталари етакчилик қилаётган бригадаларда иш айниқса, яхши ташкил этилган. Умуман колхоз деҳқонлари экишни беш иш кунида туғаллашмоқчи.

М. МИРКАМОЛОВА.

60 ИШ СОАТИДА

● ЧИНОЗ. (Телефон орқали олинди). Район пахтакорлари чигит экиш сеялкаларини далаларга олиб чиқдилар. Биринчи бўлиб юбилей йили барака уруғи экишни Охунбобоев номли ҳамда Навоий номли колхозлар бошлаб бердилар. Бу хўжаликларда барча экиш техникалари, ишчи кучлари ишга тўла сафарбар этилган. Бугундан бошлаб Энгельс номли, Карл Маркс номли ва «Москва» колхозлари деҳқонлари ҳам чигит экишга киришадилар.

Умуман кундан-кунга район далаларида баҳорги ишлар авж оляпти. Пахтакорлар бу йилги шароитни ҳисобга олиб экиш ишларини ниҳоятда қисқа муддатларда, сифатли ўтказиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Улар 8720 гектар майдонга 60 иш соатида барака уруғини экиб олишга аҳд қилдилар. Район деҳқонлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейини 32 минг тонналик «оқ олтин» хирмони билан кутиб олишмоқчи.

Э. ҚОСИМОВ.

ҲАР БИР МАШҒУЛОТГА ИЖОДИЙ ЁНДОШАЙЛИК

Марксча-ленинча таълим системасидаги бу йилги ўқув ўзига хос хусусиятга эгадир. Бу хусусиятлар КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми талабларидан келиб чиқади. Пленумда бу соҳадаги вазифалар аниқ белгилаб берилди. Унда қабул қилинган қарорда «Сиёсий ўқишнинг моҳияти ҳар бир киши партия сиёсатини чуқур тушунишида, ҳосил қилинган билимларни амалда қўллана билишида, ўзининг ижтимоий бурчини аниқ тасаввур этиб, уни амалда бажаришдадир», деб таъкидланади.

Бу мақсадга эришиш йўллари ўртоқ К. У. Черненконинг шу Пленумда қилган докладида батафсил кўрсатиб берилган. «Биз расмиятчиликдан, қироатхонлик ва қолоқликдан, барҳам топаётган кам самарали ўқув формаларидан қанчалик дадилроқ халос бўлсак, ҳар бир категориядаги коммунистларнинг хусусиятларини қанчалик аниқ ҳисобга олсак, бу система ўз ролини шунчалик яхшироқ бажаради. Бу соҳамиздаги ишимизни КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездидан кейин қабул қилган машҳур қарорига амал қилиб, изчил ва сабот билан қайта қуриш лозим».

КПСС Марказий Комитетининг партия сиёсий ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарорида эса ўқишнинг актив формаларини кенг жорий этиш зарурлиги алоҳида уқтирилади. Областимиз партия ташкилотларида назарий семинарлар ва мактаблардаги машғулотлар таъсирчанлигини ошириш учун ўқувнинг актив формаларини қўллаш соҳасида маълум тажриба тўпланган. Чирчиқ ва Бекобод шаҳарлари, Оҳангарон, Коммунистик, Оққўрғон районлари қатор корхона, хўжалик ва муассасалари, Олмалиқ кон металлургия комбинати, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Бўка районидаги Ҳамза номли, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозлари, бир неча илмий тадқиқот институтлари партия ташкилотлари давр талабини ҳисобга олган ҳолда машғулотлар жонли ва қизиқарли ўтиши учун ўқитишнинг проблемали усули, баҳслар, амалий машғулотлардан кенг фойдаланмоқдалар. Уларнинг тажрибаси сиёсий ўқувда актив формалардан қўлланиш тингловчиларнинг ишлаб чиқаришда ва жамоатчилик ишларида куч-ғайратларини, ташаббускорликларини оширишга кўмаклашаётганини кўрсатяпти. Марксча-ленинча таълимдан ҳам худди шу мақсад: ҳар бир киши онги ва қалбига таъсир кўрсатиш, уни актив ҳаракат қилишга йўллаш кўзда тутилган.

Область партия комитети сиёсий маориф уйи институтлар олимлари билан ҳамкорликда олиб борган тадқиқотлар ҳали анчагина партия ташкилотларида сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим машғулотлари эскича усулда олиб борилаётганлигини, шу туфайли улар тингловчиларда унчалик қизиқиш уйғотмаётганлигини кўрсатди. Бу эса таълим самарадорлигини пасайтиришга сабаб бўлади.

Ҳозирги пайтда партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида тингловчилар активлигини кучайтириш мақсадида ўқитишнинг проблемали усулидан кенг фойдаланиляпти. Бу усулнинг моҳияти тингловчилар қизиқишини кучайтиришга қаратилгандир. Машғулотлар ана шундай формада ўтказилганда пропагандист тингловчиларга тайёр хулосаларни жўнгина айтиб қўя қолмасдан, аксинча уларни бу хулосаларга келиш учун бутун билимларини ишга солишга ундайди.

Область сиёсий маориф уйи ўқитишнинг бу янги усули тўғрисида қатор семинарлар, ўзаро тажриба алмашишлар ташкил этди. Аммо ҳали бу усул кўпгина назарий семинарлар ва мактабларда кенг қўлланилаётгани йўқ. Чунки, ўқитишни шу усулда ташкил этиш учун ҳамма пропагандистларда ҳам маҳорат ва малака етарли, деб бўлмайди.

Проблемали ўқитиш моҳиятинӣ тўлароқ тасаввур этиш учун биргина мисол келтириш мумкин. Барча семинар ва мактабларда КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) ва февраль (1984 йил) Пленумлари қарорлари атрофлича ўрганилди. Маълумки, декабрь Пленумида меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш вазифаси олға сурилган эди. Сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим машғулотларида бу мавзуни ўрганишда меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш нима бериши тўғрисидаги пропагандист суҳбати билан чегараланиш мумкин.

СИЁСИЙ ЎҚУВ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Ўқитишнинг проблемали усулида эса пропагандист тингловчилардан нима учун меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш масаласи партия томонидан узвий боғлиқ ҳолда қўйилди, деб сўрайди. Бундай саволга дарҳол жавоб бериш осон эмас. Бу пухта билимни, маълум тайёргарликни талаб этади.

Шунинг учун ҳам ўқитишнинг проблемали усулидан босқичма босқич қўлланиш, аввало осонроқ муаммолардан бошлаб тобора мураккаброқ масалаларни муҳокама қилиш йўлидан бориш керак. Бунинг учун пропагандист энг аввало ўзи чуқур билимга эга бўлиши, ҳар бир мавзуни атрофлича ўрганиши лозим. Ана шундагина у тингловчиларни актив фикр, мулоҳаза юритишга ундайдиган саволларни ўртага ташлай олади.

Машғулотлар пайтида тингловчилар ўртасида баҳс уйғотадиган саволларни ўртага ташлаш ҳам ўқув таъсирчанлигини оширишга хизмат қилади. Ўқувнинг бу актив формаси ҳам пропагандистдан чуқур билим ва катта маҳоратни талаб этади. У ҳар бир машғулотга аввалдан ҳар тарафлама тайёргарлик кўриши, тингловчиларда баҳс уйғота оладиган саволларни белгилаб чиқиши зарур.

Сиёсий ўқув ва иқтисодий таълимни ҳаёт, меҳнат коллективлари вазифалари билан узвий боғлашда амалий машғулотларнинг роли каттадир. Владимир Ильич Ленин Петербург ишчилари ўртасида пропаганда ишларини олиб борганда ана шу усулни қўллаган эди, у тўгаракдаги ишчиларга фақат тавсия этилган адабиётларни ўқиш билан чекланиб қолмасдан назария тўғрилигини тасдиқлайдиган материалларни тўплашни ҳам топширар эди.

Ҳозирги пайтда моҳир пропагандистлар амалий машғулотлардан кенг фойдаланадилар. Бу машғулотлар тингловчиларга марксча-ленинча назарияни ҳаёт, коммунистик қурилиш вазифалари билан узвий боғлиқ ҳолда чуқур эгаллашда кўмаклашади.

Тингловчилар машғулотларда олган сиёсий билимларини ўз фаолиятларида қўллай олишни ўрганиб олмаган бўлсалар, ўқув жараёнини ниҳоясига етган деб бўлмайди. Шунинг учун амалий машғулотлар партия ўқуви системасининг барча формаларида, ҳар бир программа, курс, мавзуни ўрганиш пайтида қўлланилиши зарур.

Партия ўқуви турли формаларида амалий машғулотлар ҳам ўз мазмунига кўра турлича бўлиши керак. Масалан, марксизм-ленинизм асослари мактабларида бундай машғулотлар тингловчиларда ўрганаётган назариялари нуқтаи назаридан ижтимоий ҳаётнинг айрим фактлари, воқеаларини мустақил равишда таҳлил қилишлари ва баҳолашларига кўникма ҳосил қилишга мўлжалланган. Илмий коммунизм мактаблари ва назарий семинарларда эса амалий машғулотларда актуал сиёсий ва иқтисодий проблемалар назарий жиҳатдан чуқур таҳлил этилади, улар тингловчиларнинг олган билимларини пропаганда қила олишга ўргатиши лозим.

Ўқитишнинг бу ва бошқа актив формаларидан фойдаланиш ҳар бир машғулотнинг таъсирчан ўтишига хизмат қилиши шубҳасиздир.

С. САИДОВ,
область партия комитети сиёсий маориф уйи мудирининг ўринбосари.

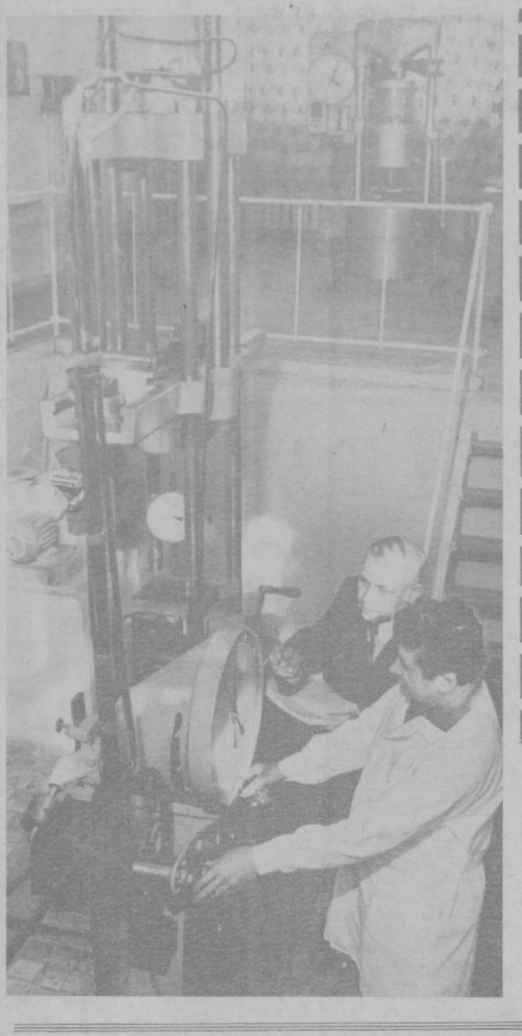

ТОШКЕНТ экскаватор заводи қишлоқ ва саноат қурилиши учун мўлжалланган экскаваторларнинг янги моделларини ишлаб чиқара бошлади. Суратда: корхонанинг марказий лабораториясида (чапдан ўнгга) инженер-технолог А. Мусацков ва синовчи лаборант С. Червоненколар машина узелларини синовдан ўтказишмоқда.

В. Қазанцев фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

КЎРКАМ, МУҲТАШАМ

11-«Висотстрой» трестининг 75- ва 76-қурилиш бошқармалари бунёдкорлари «Узмежколхозпроект» лойиҳалаш институтининг маъмурий биносини фойдаланишга топширишга тайёрламоқдалар. Олой бозори яқинида қад ростлаган бу 14 қаватли бино ўзига хос кўринишда. Унинг энг юқори қаватига монтаж қилинадиган соат бинога янада чирой бағишлайди.

Бунёдкорлар объектни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи арафасида фойдаланишга топширишга сўз беришган. Шу ваъданинг устидан чиқиш учун қурилиш бошқармаларининг бригадалари ўртасида мусобақа авж олдирилди. Р. Султонов, В. Гарибор, А. Качков, М. Турсунов каби тажрибали пардозловчилар бугунги кунда барчага ибрат бўлиб меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача бинонинг ташқи деворлари тўла пардоздан чиқарилди.

С. СУЛТОНОВ.

НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

ТОШКЕНТ парфюмерия фабрикасида монтаж қилинган қорамой ёқадиган янги установка ҳар йили икки юз тоннага яқин ёқилғини тежашга имкон беради. Уни корхонанинг рационализаторлари А. Краснов билан В. Богоявленский яратдилар. Улар ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш борасида кўпгина таклифлар киритганлар. Янгиланган установка ёқилғи сарфини камайтирди, қозонхонадаги меҳнат шароитини яхшилади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш мусобақасига қўшилган корхона коллективи йил охиригача 1,5 минг тонна шартли ёқилғи ва миллион киловатт-соатдан кўп электр энергиясини тежашга сўз берди. Новаторлар шу программани амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

ЧИННИДАН ҚОЛИШМАЙДИ

Ўзбекистон металлургия заводида кўркам сирли идишлар комплекти ишлаб чиқарила бошлади. Комплектда кастрюлка ва учта товоқ бор. Маҳсулотлар таъбга қараб ҳар хил рангда ишланган.

Металлурглар идиши чиройи жиҳатидан чинни билан рақобатлаша олади, шунинг учун ҳам оқ ёки сариқ, ним кўк ёки қизил сир билан қопланган тарелкалар, чойнаклар, ҳар хил лаганлар, бидонлар харидорларга манзур бўлмоқда. Цехнинг жаҳон стандартлари даражасида ишланган маҳсулоти мамлакатимизнинг ҳамма томонларига ва чет элларга юборилмоқда. Металлурглар Болгария, Венгрия, Югославиядан шу молларга буюртма олиб турадилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Маҳаллий советлар ва ободончилик

БУГУНГИ ЗАФАР

ЎТМИШГА БИР НАЗАР

ДАЛВАРЗИН чўлларини табиат ўз саховатидан дариғ тутмаган. Баҳор нафаси сезилиши биланоқ бепоён даштларни, туя ўркачидек бир-бирига мингашиб кетган қир-адирларни қип-қизил лола қизғалдоқлар чамани безаб юборади. Ризқ-рўзимиз унувчи далалар саховатпеша деҳқонга яна ўз бағрини очади, сахий қуёш ҳаётбахш нурларини аямай соча бошлайди. Ҳолбуки, яқин-яқингача бу чўллар мудраб ётар, йил давомида тинимсиз эсувчи кучли шамол инсон матонатини муттасил синовдан ўтказиб келарди. Шамолнинг тезлиги секундига 25 — 30 метрга, баъзан 45 метрга етиб ариқ-зовурларни қумга кўмиб, автомашина, темирйўл вагонлари, телефон-телеграф устунларини ағдариб юборган пайтлар ҳам бўлган. Шамол экинларни пайҳон қилиб, меваларни тўкиб ташлар, баҳор кезларида ёққан аёвсиз дўл ва ёмғирдан сўнг қатқалоқ ҳосил қилиб тупроқнинг унумдор устки қисмини олиб кетиши натижасида ерлар яхши ҳосил бермайдиган бўлиб қоларди. Жануби-Шарқдан Шимоли-Шарқ томонга оқиб ўтувчи ўйноқи Сир кучли шамолда ҳайқириб қирғоқларни емирар, унинг соҳилларида ҳаёт аввалги аснода, ғарибона давом этар эди.

... Ниҳоят, асримиз бошларида янграган «Аврора» садоси Сир соҳилларини ҳам уйқудан уйғотди. Доҳий В. И. Ленин Туркистон ўлкасининг ёрқин келажаги ҳақида қайғурар экан, Мирзачўл ва Далварзин даштларини ҳам эътибордан четда қолдирмади. 1924 йилда унинг йўлланмаси билан юборилган Т. Колпакова бошлиқ бир гуруҳ инженер-мелиораторлар ва ирригаторлар массивга ҳужум бошладилар.

Ана шу дашту-биёбонлар ўрнида ташкил топган Бекобод райони йиллар ўтиши билан гуллаб-яшнаган диёрга айланди. Бугунга келиб фақатгина ўзлаштирилган пахта майдонининг ўзи 22 минг 585 гектардан ошиб кетди. Ҳар йили 70 минг тоннага яқин чўл дурдонаси эл хирмонига ҳадя этилмоқда.

Районда халқ хўжалигининг турли соҳалари жадал ривожланиши билан бир қаторда Ҳайбаткўл, Янгикўл, Шўркўл, Қозон, Қолгансир каби ўнлаб чўллар ва ороллар ўрнида барпо этилган қишлоқлар ҳам чирой очиб бормоқда. Буни районнинг янги маркази — Зафар посёлкаси мисолида ҳам кўриш мумкин.

ИСТИҚБОЛ ЧИРОҚЛАРИ

ПОСЁЛКАНИНГ ташкил топганига ҳали кўп бўлгани йўқ, эндигина ўн йилдан ошди. Ўшанда район марказини янги жойга кўчириш хусусидаги баҳс кўп тортишувларга сабаб бўлди. Бир қаришда «Далварзин» совхозининг 6-бўлими маркази — «Олмазор» қишлоғидан кўра Сретенко, Хос, Жумабозор каби анча обод, маданий жиҳатдан гуллаб-яшнаган посёлка типидаги қишлоқларни марказ қилиб танлаш ўнғайдек эди. Бироқ улар райондаги айрим колхоз — совхозлардан 30 —40 километр узоқликка жойлашганлиги хўжалик ишларини юритишда қийинчилик туғдирар эди.

Шу боисдан ҳам «Олмазор» район маркази сифатида танланиб, унга Зафар номи берилди. Қисқа вақт ичида кичкинагина қишлоқнинг қиёфаси киши таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ободлиги ва гўзаллиги жиҳатдан районда ягона посёлкага айланди. Айниқса, марказий Ленин кўчасининг чиройи кўзни қувонтиради. Кўчанинг икки четида маъмурий бино, «Ёшлик» савдо маркази, бош дорихона, «Нодира» кинотеатри, замонавий услубда қурилган кўп қаватли қатор турар-жой бинолари қад ростлаган. Сал нарида узукка қўйилган кўздек ярашиб тушган ҳашаматли маданият уйи биноси салобат тўкиб турибди. Анвойи гуллар ва кўм-кўк арчалар билан бурканган йўлкалар ажиб манзара кашф этади. Тунлари порлаган неон чироқлар посёлка жамолини янада очиб юборади.

ДЕПУТАТЛАР МАСЪУЛИЯТИ

Кенг кўламли бунёдкорлик ишларининг амалга оширилишида Зафар посёлкаси Совети депутатлари ва ходимларининг ҳам муносиб улушлари бор.

— Айни пайтда 58 депутат 8 доимий комиссия сафига бириккан ҳолда иш олиб бормоқда, —дейди посёлка Советининг секретари Муҳаммаджон Мирзаахмедов. — Ҳар бир комиссия ўзининг конкрет вазифаларини олдиндан белгилаб олган ҳолда фаолият кўрсатяпти. Шу туфайли ҳам сайловдан-сайловгача ўтган даврда меҳнаткашлардан тушган 44 та наказдан 33 таси тўла адо этилди. Чунончи, депутатлардан Станислав Ваҳобов бошчилигида фойдаланишга топширилган 450 ўринли марказий касалхона, Икромжон Дўсматов ташаббуси билан очилган тиш касалликлари поликлиникаси, Сергей Найденов ҳаракатлари туфайли қурилган 80 квартирали 5 та турар-жой биноси, посёлка Советининг раиси Мустафо Чолаков раҳбарлигида ишга туширилган янги жамоат биноси, 60 ўринли ҳаммом шундан далолат беради.

Депутатларни халқ хизматидаги кишилар деб таърифлашади. Бу сўзлар замиридаги катта масъулият ҳиссини посёлка Совети депутатлари қалбдан ҳис этишади. Уларнинг активлиги натижасида посёлка марказида иш бошлаган 180 ўринли болалар боғчаси, район матлубот жамиятига қарашли 40 ўринли ясли-боғча кичкинтойларнинг севимли масканига айланиб қолди. Замонавий ўқув жиҳозлари билан таъминланган Т. Шевченко ва Қ. Ниёзий номли ўрта мактабларда ёш авлод илмфан сирларини қунт билан ўзлаштирмоқда.

Меҳнаткашлар посёлкада Бекобод автобус-таксомотор паркига қарашли автоколонна филиали ташкил этилганидан беҳад мамнундирлар. Транспорт қатновини янада яхшилаш мақсадида «Зафар-Тошкент», «Зафар-Хос», «Зафар-Сретенко» маршрутлари очилди. Шунингдек, Зафар посёлкаси, «Далварзин» совхози ва Ленин номли колхоз марказидан ўтувчи маршрутли таксилар қатнови мунтазам равишда йўлга қўйилганлиги ҳам аҳолига катта қулайлик туғдирмоқда.

ПОСЁЛКАДА ободонлаштириш ва коммунал хизматни яхшилаш бўйича бажарилаётган ишлар ҳам қувонарли бўлмоқда. Доимий комиссия раиси Икромжон Дўсматов, посёлка Совети депутатлари Турғунали Ғозиев, Анатолий Егушевлар ташаббуси билан 240 минг квадрат метр майдонга асфальт ётқизилди, 3,7 километр узунликдаги суғориш шохобчалари бетонлаштирилиб, етти километр масофага тунги чироқлар ўрнатилди. Кўкаламзорлаштириш мақсадида 60 минг квадрат метр майдонга турфа хил гул кўчатлари ўтқазилиб, етти километрлик хиёбонлар четига манзарали иҳота дарахтлари экилди. Янги очилган кўчаларга Ойбек, С. Раҳимов, А. Икромов, ибн Сино, Жўков номлари берилди.

КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚ

МЕҲНАТ аҳлининг турмуши фаровонлашгани сайин ҳаётга янгича анъаналар ва урф-одатлар жорий қилинмоқда. Жумладан, никоҳ тўйиларининг ўтказилиши фикримизнинг исботи бўла олади. Сўнгги беш йил мобайнида 300 дан ортиқ никоҳ тўйлари посёлка Совети ҳузурида тузилган махсус комиссиялар ташаббуси билан ниҳоятда саранжом-саришта ва сермазмун ўтди. Шу вақт ичида дунёга келган 600 дан зиёд ёш гўдакнинг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномалар ота-оналарига тантанали равишда топширилди. Бу каби хайрли тадбирларни ўтказишда қарилик гаштини сураётган 120 нафар пенсионер отахону-онахонлар, 45 га яқин Улуғ Ватан уруши ветеранларини таклиф қилиш ҳар томонлама фойдали бўлаётир. Улар турли учрашув ва суҳбатларда қатнашиб, ўз ҳаёт йўллари, меҳнат фаолиятлари, уруш йилларидаги хотиралари ҳақида сўзлаб бермоқдалар. Бу эса ўз ўрнида ёш авлодни социалистик Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Чўл ўрнида чирой очган посёлканинг келажаги янада порлоқ. Ҳадемай бу ерда янги алоқа уйи, ресторан, яна кўплаб турар-жой бинолари, ўнлаб маданий- маиший объектлар барпо этилади. Буларнинг барчасига депутатлар бош-қош бўладилар.

А. ҲАЙДАРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲАМОН ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛМОҚДА»

Газетанинг 6 март сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Чилонзор районидаги Дўмбробод массивида ободонлаштириш ва меҳнаткашларга савдо, маданий-маиший ва транспорт хизмати кўрсатишдаги камчиликлар танқид қилинган эди.

Мақолага халқ депутатлари Чилонзор район Совети ижроия комитетининг раиси Н. А. Деҳқонхўжаевдан олинган жавобда мақолада келтирилган танқидий фактлар тўғри эканлиги таъкидланади.

Мавжуд савдо тармоқлари, маданий-маиший хизмат корхоналарининг фаолиятини яхшилаш чораларини кўриш билан бирга янги магазин ва маиший хизмат корхоналари очиш планлаштирилган. Жумладан, бу йил охиригача қурилиш материаллари сотадиган янги магазин, кийим-кечак тикиш пунктини фойдаланишга топшириш планлаштирилган.

Пассажирларнинг талаблари эътиборга олиниб, 7-троллейбус маршрути Волгоград кўчасидан Дўмбрободгача узайтирилди.

7-ва 16-троллейбус маршрутлари қатнаш оралиғини қисқартириш ва нормага келтириш, «Тошкент» автостанциясидан метронинг Собир Раҳимов станцияси орқали «Самарқанд» автостанциясигача янги маршрут очиш масаласини ҳал этиш тегишли ташкилотларга ҳавола қилинди.

Ободонлаштириш ишлари давом этмоқда, кўчалар ремонт қилинади, йўлкалар тартибга келтирилади.

Бу ишларнинг ижроси район ижроия комитети назоратида турибди.

КОРХОНА ФИЛИАЛЛАРИДА

ЖАЖЖИЛАРГА ЛИБОСЛАР

Кўҳна ва навқирон Паркент аҳолиси сони йил сайин ортиб бормоқда. Ҳозир бу ерда минглаб оилалар истиқомат қилади. Шу сабабли ҳам ишлаб чиқарувчи кучлар салмоғи ортиб бормоқда. Бу эса шаҳарда янги саноат корхоналари бунёд қилишни тақозо этарди. Шунинг учун ҳам бундан ўн йил муқаддам Паркент районини марказида Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикасининг филиали ишга туширилди. Бу ғамхўрликдан қишлоқ хотин-қизларининг қувончи чексиз бўлди.

Кечагина уй-рўзғор ишлари билан куймаланиб юрган аёллар ижтимоий фойдали меҳнатга жалб қилинди. Филиал очилган йили бу ерда 66 нафар ишчи меҳнат қила бошлади. Хизматчилар ҳали тажрибасиз бўлгани учун Чирчиқдаги асосий корхонада малака ва тажриба орттирдилар. Дастлабки кезлари цехда бор-йўғи 3 та агрегат ишлатилган бўлса, йиллар ўтиши билан уларнинг сони орта борди. Филиал қуввати ҳам ўсди. Айни кунда бу саноат корхонасида 600 га яқин ишчи-хизматчи меҳнат қилмоқда.

Корхонанинг раҳбарлари ҳам маҳаллий кадрлардан ҳисобланишади. Масалан, филиал директори Тожиниса Йўлдошева асли паркентлик. У шу корхонанинг биринчи қалдирғоч ишчиларидан. У унумли меҳнати билан кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлди. Эндиликда Тожиниса Йўлдошева катта коллективга моҳирона раҳбарлик қиляпти.

— Ўн йил орасида фабрика филиалида катта ўзгаришлар юз берди,— дейди Т. Йўлдошева.— Корхонамизнинг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди.

Ҳозирги пайтда филиал цехларида саккиз турдаги кийим-кечак тикиб чиқарилмоқда. «Ғунча» фабрикасининг Паркент филиали чеварлари Тошкент областида биринчилардан бўлиб ўқувчилар учун мактаб формаси тикишни ўзлаштирдилар.

Бригада пудрати самарадорлик омили эканлигини коллектив фаолияти ҳам яққол кўрсатиб турибди. Корхонада ишлаб чиқаришнинг янги усули кўплаб бригадаларда жорий этилган. Тўғри, дастлабки кезлари бригада пудратига иккиланиш билан қаровчилар ҳам учради. Аммо кўп вақт ўтмай бу усулнинг афзалликлари кўпчиликка маълум бўлди. Ҳозирги пайтда мавжуд 15 бригаданинг 14 таси пудрат асосида ишламоқда. Ш. Маҳмудова, Д. Қўчқорова, Д. Шерова бошлиқ чеварлар коллективлари прогрессив усулга биринчилардан бўлиб ўтишди.

— Авваллари ҳар бир ишчи ўзи учун ҳаракат қилар эди,— дейди мастер Муҳаббат Исломова.— Ўзи бажарадиган ишга жавоб берар, бир-иккитагина жараённи биларди. Эндиликда ҳамма умум иши баракаси учун курашадиган бўлиб қолди. Янгича меҳнат қилаётганлар ўз иш натижаларидан мамнун бўлишяпти. Чунки, уларнинг моддий манфаатдорлиги юқори бўляпти.

Корхонада мураббийчилик ҳаракати ҳам кенг қулоч ёйяпти. 4- ва 5-цехларда ишлайдиган Мамлакат Мирзақулова ва Муҳайё Умаровалар фақат янги ишга қабул қилинганлар билан шуғулланишади. Фотима Корикова, Заҳро Мираҳмедова сингари тажрибали устоз чеварлар ёшларга касб-ҳунар маҳоратини эринмай ўргатишяпти.

Социалистик мусобақа — муваффақиятлар гарови. Филиал цехлари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа қизғин олиб борилаётир. 5-цехнинг Рисқиби Хожиева раҳбарлик қилаётган чеварлар бригадаси мусобақада тез-тез ғолиб чиқяпти. Яқинда навбатдаги мусобақа якунига кўра айнан шу бригада аъзоси бўлган 15 нафар чеварнинг ҳар бири меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришгани учун бир кийимликдан бепул атлас билан тақдирландилар.

Дарҳақиқат мазкур филиалда иш қизғин. Ишчилар зарбдор суръат билан ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини бажаряптилар. Ўтган йил чеварлар учун баракали келди. Корхона бўйича 7,2 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди.

Бу ерда 1984 йилнинг охирги ва 1985 йилнинг дастлабки ойлари ҳисобига меҳнат қилаётган зарбдор ишчилар кўплаб топилади. Мавлуда Эшматова, Тамара Аҳмедова, Сайёра Норова, Матлуба Мирсоатова, Зарифа Йўлдошевалар шулар жумласидандир. Фақат 1983 йилнинг ўзида 160 нафар ишчи «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган юксак номга сазовор бўлди.

37 нафар коммунист, 390 нафар комсомол-ёшлар бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўра самаралироқ ишлаш учун бор маҳорат ва резервларни ишга солаётирлар. Шунинг учун 1984 йилнинг ўтган икки ойи ҳам яхши якунланди. Пландагига қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Коллективнинг бутун куч-ғайрати аҳолини зарур кийим-кечаклар билан тўла таъминлашдек ҳайрли ишга муносиб ҳисса қўшишга қаратилгандир.

Т. ДЎСМАТОВ.

КОНКУРСГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

ҚИШЛОҚ ҚУРУВЧИЛАРИ МЕҲНАТИНИ МАДҲ ЭТАЙЛИК

Тошкент область комсомол комитети ва «Узсельстроймеханизация» тресги қишлоқ қурилиши ёш ходимлари ҳақида ёзилган энг яхши адабий-бадиий асарлар учун мукофот таъсис этдилар. Мукофот 1984 йилдан бошлаб, ҳар икки йилда бир марта қишлоқ хўжалиги ходимлари кунида ғолибларга тақдим этилади.

Конкурсга профессионал ва ҳаваскор авторларнинг Ўзбекистон қишлоқ қурилиши ёш ходимларининг қаҳрамонона меҳнатига бағишлаб ёзилган ҳамда 1983—84 йиллар давомида иттифоқ, республика, область, шаҳар ва район газеталарида, адабий-бадиий журналларда эълон қилинган ёки нашриётлар томонидан чоп этилган асарлари, шунингдек, мазкур давр мобайнида саҳналаштирилган сценарий ва пьесалари (рус ва ўзбек тилларида) тақдим этилиши мумкин.

Асарлар комсомол комитетлари, колхозлар, совхозлар, қурилиш ташкилотлари, нашриётлар, ижодий ташкилотлар томонидан конкурсга тақдим этилади.

Конкурсга қўйилган асарлар қишлоқ қурилиши ёш ходимлари фаолиятини ҳар томонлама ёрқин, ҳаққоний, чуқур акс эттирган бўлиши лозим.

Асарларнинг жанрларига қараб 12 та мукофот белгиланади. Роман ва повестлар учун:

биринчи мукофот — 500 сўм.
иккинчи мукофот — 300 сўм.
учинчи мукофот — 100 сўм.

Пьеса, сценарий, ҳикоя, поэма, шеърлар туркуми учун:

биринчи мукофот — 175 сўм,
иккинчи мукофот — 125 сўм,
учинчи мукофот — 75 сўм.

Шеър ва қўшиқлар учун:

биринчи мукофот — 100 сўм,
иккинчи мукофот — 75 сўм,
учинчи мукофот—50 сўм.

Асарлар 1984 йил 1 августгача жюри муҳокамасига тақдим этиб бўлиниши керак.

Қишлоқ хўжалиги ишлари кундалиги

ДАЛАЛАР БЕГОНА ЎТДАН ТОЗА БЎЛСИН

САБЗАВОТКОРЛАРИМИЗ эл дастурхонини сифатли маҳсулотлар билан тўкин қилиш йўлида кундан-кунга дала ишларини қизғин бормоқдалар.

Экин майдонларидан мўл-жалдаги ҳосилни олиш учун ҳар бир агротехник тадбирни сифатли ўтказиш, айниқса, эрта баҳорда далаларни бегона ўтдан тозалаш ҳосилдорликни оширишда катта аҳамиятга эга.

Бизнинг шароитимизда оқ шўра, шўра, семиз ўт, қўноқ ўт сингари бир йиллик ҳамда ажриқ, ғумай, қўйпечак, саломалайкум каби кўп йиллик бегона ўтларни далаларда кўп учратиш мумкин. Бу ўтлар экиннинг ривожини сустлаштиради, озиғига шерик бўлади. Шунинг учун ҳам уларга қарши ўз вақтида курашиш лозим. Биринчи навбатда агротехник тадбирларни — ерларни текислаш, культивациялаш, чопиқ ва бошқа ишларни ўз вақтида, сифатли ўтказиш керак. Гербицидларни қўллаш ҳам бегона ўтларни йўқотишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Мана, улардан айримлари:

ТРЕФЛАН (нитрон) — 25 процентли эмульцияли суюқ модда. Бу гербицидни помидор ва карам кўчатларини экишдан олдин гектарига 0,75—1 килограммни тоза модда ҳисобида ёки 3—4 литр суюқлигини 500 литр сувга аралаштириб, трактор пуркагичи ёрдамида сепилади. Сўнгра тупроқ яхшилаб 10—15 сантиметр чуқурликда чизеллангандан кейин сабзавот кўчатларини ўтказиш мумкин. Бундан ташқари карам ва помидорни уруғидан экиб, ўстирилганда ҳам 2—3 литр трефлан суюқлигини шунча миқдордаги сувга аралаштириб сепилади.

ДАКТАЛ (тетрал) — 50 процент ёки 75 процентли эрувчи порошокли кул ранг ялтироқ модда. Бу гербицид асосан пиёз уруғи сепилгандан кейин ҳар гектарига 10—12 килограммини 500 литр сувда эритилиб сепилади.

ПРОМЕТРИН — 50 процентли кулранг порошок. Картошка экилгандан то униб чиққунгача бўлган даврда 1,5—3 килограммини 500 литр сувда яхшилаб эритиб сепилса, эндигина кўкараётган бегона ўтларни қириб ташлайди.

Юқоридаги гербицидларнинг самарадорлигини ошириш учун уларни ўз вақтида қўллаш, ҳар бир картадаги, тупроқнинг составига қараб сепиш нормасини белгилаш катта аҳамиятга эга.

В. ПЕСЦОВ,
Х. МИРҲАЙДАРОВ,
Р. КАРИМОВ,
Ўзбекистон сабзавот, полиз ва картошкачилик илмий текшириш институтининг илмий ходимлари.

СОЙЛАР ОША, ҚИРЛАР ОША...

ЖЎРА АКА Бўронбойсойга етиб келганда совуқ янада кучайганлигини сезди. Изғирин шамол қорларни тўзғитиб, унинг юз-кўзларини чимчилайди. Тагидаги йўрға от оғиз-бурнидан пар пуркаб, ўзига таниш сўқмоқдан олға интилади. Жўра ака бугун бормаса ҳам бўларди-ю, аммо отарда қолган ёрдамчи чўпон ҳали тажрибасиз. Бунинг устига шундай совуқда бир киши учун 420 бош совлиқни эплашнинг ўзи бўлмайди. Шу боисдан ҳам у колхоз правлениеси йиғилиши анча кеч тарқаган бўлишига қарамай отарга қайтишни лозим топди.

Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозининг илғор чўпони Жўра Саъдиевнинг отари қишлоқдан 20 километрча олисликда Бўронбойсойда жойлашган. Айниқса, ёғингарчиликда, қиш кунлари у ерга етиб бориш машаққатли. Халқ бу ерга билиб ном қўйган. Бу жойда шамол кучли эсади. Кўплаб қор уюмлари ҳосил бўлади. Мана чавандоз отининг юриши оғирлашганини сезди, ундан тушди-да, жиловидан етаклади. Қор уюмидан ўтиб олгач, отни яна қийнашни лозим топмай унга минмасдан тез-тез юриб, йўлида давом этди. Унинг хаёлидан бугунги йиғилишда бўлиб ўтган гап-сўзлар бирин-кетин ўтабошлади.

— КПСС Марказий Комитетининг 1983 йилги декабрь Пленуми олдимизга улкан вазифаларни қўйди,— деди йиғилишда колхоз правлениесининг раиси Акром Пратов.— Партия қарорларига биз ўзимизнинг самарали меҳнатимиз билан жавоб беришимиз лозим. Ўтган йили айрим камчиликларга йўл қўйган бўлсак-да, зиммамиздаги план-топшириқларимизни анча ортиғи билан бажаришга эришдик. Давлатга 1634 центнер гўшт топшириб, йиллик планни 129 процентга ўринладик. Жун, тухум сотиш юзасидан зиммага олинган мажбуриятларни ҳам ортиғи билан бажардик. Қабул пунктларига 5244 центнер сут етказиб берилди. Ҳар юз бош совлиқдан 119 тадан соғлом қўзи олинди. Бироқ сут топшириш 1982 йилдагига нисбатан кескин кўпайган бўлса-да, план бажарилмай қолди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 1982 йилдагига нисбатан бирмунча камайиб кетди. Бу йил олдимизда турган энг муҳим вазифа ана шу камчиликларни бартараф этишдан иборатдир.

Колхоз чорвадорлари 1983 йилги меҳнат натижалари бўйича СССР қишлоқ хўжалик министрлигининг Фахрий ёрлиғини қўлга киритдилар. Албатта, бу ютуқда кўплаб чорвадорлар қатори Жўра Саъдиевнинг ҳам ҳиссаси борлигини раис фахр билан таъкидлади. Уни III даражали «Меҳнат шуҳрати» ордени билан тақдирланганини айтиб, чин дилдан қутлади.

Орденли чорвадор 20 йилдан буён чўпонлик қилади. У ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида пландаги 420 ўрнига 555 бош қўзи, ёки ҳар 100 бош совлиқдан 127 тадан қўзи олди. Шу йили ҳар бир қўйдан 3 килограммдан жун қирқилиб, бу борадаги план 130 процентга бажарилди. 1982 йилда эса ҳар 100 бош совлиқдан олинган қўзилар сони 135 тага етди. Жун қирқиб олиш 3,3 килограммданга тўғри келди. Тажрибали чорвадор ўтган йилни ҳам муваффақиятли якунлади. Ҳар 100 бош совлиқдан 135 тадан қўзи олди. Бу планда белгиланганидан анча кўп. Жун қирқиб олиш плани ҳам ортиғи билан ўринланди.

Жўра ака шогирди Миран Ходиев билан бу йил ҳар 100 бош совлиқдан 150 тадан қўзи, ҳар бир қўйдан эса 3,8 килограммдан жун қирқиб олишга сўз берган.

Жуда катта ваъда бердик-да, ўйлади манзилига яқинлашиб қолган Жўра ака. — Бироқ бажарса бўлади, озуқа етарли. Бу ёғидан чўчиш йўқ. Энг муҳими қўйларни қишловдан яхши олиб чиқишга ҳаракат қилишимиз керак.

Жўра ака отарга етиб келганда шамол бироз пасайганди. Узоқдан одам шарпасини сезиб вовиллаган итлар яқинлашгач, эгасини таниб тинчишди. Жўра ака бироз дам олгач, шогирди билан майдалаб қўйилган пичанлардан қўйларга берди. Уларнинг одати шундай, ҳар вақт қўйларни оз-оздан тез-тез озиқлантириб туришади. Бунда биринчидан, озуқа исроф бўлмайди, иккинчидан совлиқлар семиз ва соғлом бўлади.

— Эрталаб қўйларни яйловга ҳайдаймиз,— деди Жўра ака шогирдига.

— Нега, ҳаммаёқ қор-ку, ҳайрон бўлди, Миран.

— Бунда ҳислат кўп. Тахминан 13—14 йил илгари қиш қаттиқ келганди. Бир ёқдан озуқа танқис, иккинчи томондан эса не-не суруврлар қўтондан чиқмай касалликка чалинди. Балки, буни тушунмаётгандирсан,— Миранга қараб сўзида давом этди Жўра ака.— Қўйларни қишда ҳам яйловларга ҳайдаб, оёқлари чигилини ёздирилмаса уларнинг жигарини совуқ уриб қўяди. Шунинг учун қор қалин бўлишига қарамай қўйларни бир жойда ётқизмаслик керак...

* * *

Қишловни муваффақиятли якунлаган чўпонлар қўзилатишни ҳам яхши ўтказмоқдалар.

А. ИБРОҲИМОВ.

ЧОРВАМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

КАРТОШКАНИНГ ЯНГИ НАВИ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг деҳқонлари эртаги картошкани экиб бўлдилар. Бу йил районлаштирилган янги «Зарафшон» картошка нави экилди. Самарқандлик селекциячи Д. Т. Абдуқаримов яратган бу нав серҳосил бўлишидан ташқари тезпишар ҳам бўлиб, йилига икки марта ҳосил беради. «Зарафшон» картошкаси йирик, силлиқ, мазаси тотлидир.

Самарқанд областидаги тажриба далаларида ўтказилган экспериментлар «Зарафшон» кўкламда экилганда гектар бошига 350 центнер, ёзда экилганида эса 200 центнер ҳосил берганлигини кўрсатди. Бу йил республиканинг уруғчилик хўжаликларида янги картошка навига 300 гектар суғориладиган ер ажратилди. Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси уруғлик учун қолдирилади.

(ЎзТАГ мухбири).

800 ЦЕНТНЕРГА ЕТАДИ

ОҲАНГАРОН районидаги «Ғаллақудуқ» совхозининг Умсиной Маътова етакчилик қилаётган озуқачилик бригадаси меҳнаткашлари 1983 йилда озуқа экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Лавлагининг ҳар гектаридан мажбуриятдаги 500 центнер ўрнига 758 центнердан ҳосил олиб, рекорд натижага эришдилар.

— Озуқачилик бригадасига иккинчи йил етакчилик қилишим, — дейди У. Маътова. — Тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, озуқа етиштиришнинг резервлари жуда кўп, экан. Биз маслаҳатлашиб, 1984 йилда барча имкониятларни ишга солиб янада мўл ҳосил олишга аҳд қилдик. Озуқа лавлаги ҳосилдорлигини 800 центнерга етказамиз.

Бригада меҳнаткашлари ҳозирданоқ баҳорги дала ишларини сифатли амалга оширмоқдалар. Уруғ экиш учун майдонлар тайёрланган. Коллектив механизатори Абдуманноп Боймоқов ўз тракторида далаларга маҳаллий ўғит ташимоқда. Замира Хусанова, Мамлакат Сангинова сингари ишчилар эса суғориш шахобчаларини яна бир бор тозалаб чиқишаётир.

Қ. ОДИНАЕВ.

● ҒАЛАБА районидаги «Ленинград» колхози паррандабоқарлари бу йил давлатга 80 минг дона тухум сотиш мажбуриятини олишган. Ана шу юксак мажбуриятни шараф билан бажариш учун хўжаликда иш тобора қизимоқда. Суратларда: (юқорида) илғор чорвадор М. Мелдешева. У ўзининг фидокорона меҳнати билан ҳаммага намуна бўлмоқда. (Пастда) зоотехник-селекционер К. Тон ва паррандабоқар В. Нечаева ўртоқлар тухумларни жойлашяпти.

В. Портнов фотолари.

ТЕЗ ЕТИЛАДИГАН КЎЧАТЛАР

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида цитрус-мева кўчатларини кўкламга тайёрлаш янги усули жорий этилди. Бу ерда лимон қаламчаларига апельсин ва мандарин куртаклари пайванд қилина бошлади. Яхшилаб ўғитлаш, алоҳида сув ва температура режими туфайли улар тезда илдиз отади. Орадан икки ҳафта ўтгач, қаламчалар очиқ ерга чиқариб ўтказилади. Шундай қилиб цитрус мева дурагай кўчатлари атиги 7—8 ойда тайёрланади. Илгари қаламча илдиз отганидан кейин пайвандлаш усулида кўчат етиштириш учун 2 йилдан кўпроқ вақт кетарди.

Бирлашмада янги усул ёрдамида 300 тупдан кўп кўчат кўкламги экишга тайёрланди. Олимлар апельсин ва мандариннинг қимматли навларидан дастлабки материал сифатида фойдаланмоқдалар. Бирлашманинг боғида нишона ҳосил олинди. Ҳар бир туп ўрта ҳисобда 20 килограммдан мева берди.

ЎРМОНЧИЛАРНИНГ ГЕКТАРЛАРИ

Бурчмулла ўрмон хўжалигининг ходимлари тоғда экин экишни бошладилар. Механизаторлар Чотқол тоғ тизмаларининг қори эриган қуйи қисмида озуқабоп экинлар экмоқдалар. Булар — арпа, маккажўхори, беда ва нўхотдан иборат.

Бу ерда етиштирилган ҳосил ёрдамчи хўжалик фермаларига етказиб берилади. Ўрмончилар бу йил 1500 гектар майдонга озуқа экинлари ўтказишни режалаштирганлар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МХРП Марказий Комитетининг қарори

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишлаб умумхалқ Коммунистик шанбалиги ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

МХРП Марказий Комитети Ҳубсугул аймоғи, пойтахт саноат корхоналари ва республика халқ хўжалигининг бошқа бир қанча илғор коллективлари меҳнатчиларининг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Меҳнаткашлар ана шу умумхалқ меҳнат байрамини ишлаб чиқаришда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга даъват этдилар.

Бу йилги анъанавий шанбалик, деб таъкидланади ҳужжатда, энг юқори меҳнат унумдорлигига, юксак ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатига эришиш куни бўлиб қолиши лозим. Шанбалик монгол халқининг Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар халқлари билан мустаҳкам дўстлиги ва жипслигини яна бир карра намойиш этади, социалистик қурилиш ишида МХР эришаётган ажойиб ютуқларнинг ёрқин далили бўлиб қолади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● УЛАН-БАТОР. Меҳнаткашлар хатлари устида ишлаш халқ Монголияси партия ташкилотлари фаолиятида муҳим ўрин эгалламоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина партия ташкилотлари номига 30 мингтадан кўп мактуб келди. Буларда мамлакатда партия, давлат ва хўжалик ишининг аҳволи тўғрисида турли истаклар, таклифлар ва фикр-мулоҳазалар баён этилган. Маҳаллий партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг хатларига ўз вақтида жавоб бермоқдалар.

● БОНН. ГФР металлургия саноати меҳнаткашларнинг жуда катта намойишлари тўлқини билан қамраб олинган. Кўпгина металлургия корхоналарида корхона эгаларининг шу тармоқда ишсизликни қисқартириш тўғрисида ишчи ва хизматчиларнинг адолатли талабларини қондиришдан бош тортганлигига қарши «Корхона эгаларининг ўзбошимчалигига чек қўйилсин!», «Меҳнаткашларнинг адолатли талаблари қондирилсин!» деган шиорлар остида норозилик белгиси остида огоҳлантирувчи забастовкалар бўлиб ўтди.

ДПА агентлигининг хабар қилишича, федерал ўлка — Гессеннинг ўзидагина 14 та корхона ишчилари иш ташладилар.

● ҚОҲИРА. Миср университети ўқитувчилари конференциясининг қатнашчилари Исроилдаги илмий ва ўқув юртлари билан ҳар қандай алоқаларга чек қўйишни ёқлаб гапирдилар. Улар бу қарор Тель-Авив араб мамлакатларига қарши агрессив кирди-корларини тўхтатмагунча ва зўравонлик билан босиб олинган араб территорияларини, шу жумладан Қуддусни ташлаб чиқиб кетмагунча ўз кучида қолиши лозим деб уқтирдилар.

● НЬЮ-ЙОРК. Халқаро империализм ва ағдариб ташланган реакцион режим арбоблари Ганадаги вазиятни беқарор қилишга, Ғарбий Африкадаги ана шу мамлакатнинг иқтисодий аҳволига путур етказишга уринмоқдалар.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Акра радиоси эшиттиришига таяниб хабар қилишича, Гана миллий мудофаа муваққат кенгаши ўтган ҳафта охирларида республика қуролли кучлари тор-мор этган бандитлар махсус инструкторлар раҳбарлигида Фил суяги соҳили территориясида тайёргарликдан ўтганлиги тўғрисида рад этиб бўлмайдиган далилларга эга. Маълумки, Фил суяги соҳилидан империализм Африкадаги тараққийпарвар давлатларга қарши қўпорувчилик ишлари учун бир неча марта плацдарм сифатида фойдаланган.

● САН-ХОСЕ. Сальвадорнинг турли районларида исёнчилар билан американапараст реакцион режим қўшинлари ўртасида қаттиқ жанглар авж олиб кетди. Сальвадор ватанпарварларининг «Венсеремос» радиостанцияси хабар қилишича, партизанларга қарши беш мингга яқин солдат, артиллерия ва авиация юборилган. Халққа зид режимнинг сараланган қўшинлари Фарабундо Марти номли миллий озодлик фронти отрядларининг қатъий қаршилигига дуч келиб, одам ва техникасидан катта талафот кўрмоқдалар.

Янги жазо операцияси Америка ҳарбий маслаҳатчиларининг бевосита иштирокида ишлаб чиқилган, деб уқтиради «Венсеремос» радиостанцияси. Вашингтон Сальвадордаги миллий озодлик ҳаракатини ҳар қандай воситалар билан бўғишга уринмоқда ва амалда ватанпарвар кучларга қарши курашда бевосита иштирок этишга ўтди, деб таъкидлайди радиостанция.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН СУРБЕТЛАРЧА ТАЗЙИҚ ЎТКАЗМОҚДА

ДЕҲЛИ. Вашингтон кейинги икки ой ичида уч марта Деҳлидан АҚШга Ҳиндистоннинг тўқимачилик саноати маҳсулотини экспорт қилишни чеклашини талаб этди. «Экономик таймс» газетасининг ёзишича, Америка томони Ҳиндистоннинг тўқимачилик маҳсулоти гўё АҚШнинг «ички бозорига путур етказаётганлиги»ни баҳона қилиб кўрсатган. Лекин бундай даъволар ҳақиқатга тўғри келмайди. Биз океан ортига етказиб бераётган молларни, деб таъкидлайди газета, Жанубий Корея, Япония ва бошқа мамлакатлардан Америкага келтирилаётган жуда кўп миқдордаги шундай моллар билан ҳатто таққослаб бўлмайди. Шунинг учун АҚШнинг маҳаллий савдо-сотиқ доираларида Ҳиндистоннинг экспорт қилинадиган молларини чеклашга қаратилган тадбирлар ошкора камситувчи тадбирлар деб баҳоланмоқда.

Бу ерда Вашингтон бошқа мамлакатларнинг ташқи сиёсатини ўзгартириш мақсадида уларга аллақачонлардан бери тазйиқ ўтказиш воситаси сифатида савдо-сотиқдан фойдаланаётганлигини уқтириб ўтмоқдалар. Бу гал эса гап Ҳиндистон Америка империализмининг агрессив йўлига қарши, янги халқаро иқтисодий тартиб ўрнатилиши учун изчил кураш олиб бораётганлиги сабабли уни «жазолаш» мақсадида шундай қилинаётганлиги тўғрисида бормоқда. Қўшма Штатлар, деб ёзади «Нью уэйв» ҳафтаномаси, Америка сиёсати изидан бораётган мамлакатларни саҳийлик билан тақдирламоқда ва ўтказаётган мустақил йўли Вашингтоннинг империалистик муддаоларига зид бўлган давлатларга қарши иқтисодий жазо чораларини кенг қўлланмоқда.

(ТАСС).

ТИНЧЛИККА ЖИДДИЙ ХАВФ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС мухбири). АҚШдаги 160 га яқин жамоат ташкилотини бирлаштирган урушга қарши иттифоқ —«Инсониятни сақлаб қолиш йўлидаги сафарбарлик» Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталари Ғарбий Европада жойлаштирила бошлаганлигини «тинчлик учун жиддий хавф» деб атамоқда.

Вашингтон ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг бундай қадами, деб уқтирилади бу ерда эълон қилинган баёнотда, Совет-Америка муносабатларини кескин ёмонлаштирибгина қолмай, шу билан бирга ядро можароси хавфини анча кучайтирди.

Рейган маъмурияти янги ракеталарни жойлаштириш гўё СССРни АҚШга ён босишга мажбур этади, деб бир неча бор даъво қилган эди дейилади баёнотда. Бироқ худди кутилганидек, бу нарса содир бўлмади. Женевада қурол-яроғлар устидан контроллик тўғрисидаги музокаралар барбод бўлганлиги, ядровий қуролланиш пойгасида янги давра бошланганлиги ва жаҳонда кескинлик янада кучайганлиги, деб уқтирилади ҳужжатда, Вашингтон ҳатти-ҳаракатларининг натижаси бўлди. Шу нарса равшанки, Европада Америка ракеталарининг ўрнатилаётганлиги АҚШнинг СССРдан ҳарбий устунликка эришишига қаратилган. «Першинглар» ва қанотли ракеталарни жойлаштириш Рейган маъмуриятининг Европа территориясида «чекланган» ядро уруши олиб бориш тўғрисидаги телбаларча режаларига мос бўлиб тушади.

«Инсониятни сақлаб қолиш йўлидаги сафарбарлик» иттифоқи АҚШ ва Ғарбий Европа мамлакатлари халқларини Европа қитъасида биринчи зарба уришга мўлжалланган ядро қуроли жойлаштирилишига чек қўйиш мақсадидаги курашни кучайтиришга даъват этди.

Е. МОСТОВЕЦ.

НИКАРАГУА халқи ҳар қандай ташқи агрессияга қақшатқич зарба беришга шай бўлиб турипти. Мамлакат меҳнаткашлари Аугусто Сесара Сандино томонидан бошланган ва Никарагуа халқининг революцион авангарди — сандиночи миллий-озодлик фронти давом эттираётган эркинлик ва мустақиллик учун кураш идеалларига содиқатларини намойиш этмоқдалар. Суратда: Манагуада революцияни қўллаб-қувватлашга бағишланган митинг пайтида.

Пренса Латина—ТАСС фотоси.

ЧИГИТНИ ДОРИЛАШДА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Уруғлик чигитни ўз вақтида дорилаш ғўза ниҳолларининг тез ривожланишини таъминлайди ва ҳар хил касалликларга чидамлилигини оширади. Шунинг учун ҳам ҳозирги пайтда экиш олдидан уруғга ишлов бериш қизғин олиб борилмоқда. Биз ана шу иш билан машғул бўлган кишиларга эҳтиёткорлик юзасидан айрим маслаҳатларни бермоқчимиз. Чунки дорилашда қўлланилаётган химиявий препаратлар ўз хусусиятига кўра киши организмини заҳарлаб қўйиши мумкин.

Натижада бош айланиши, оғриши, кўз шиллиқ қаватининг қизариши, кўкрак оғриши, кўнгил айниши мумкин, юрак уриши тезлашади, қон босими пасайиб кетади.

Уруғлик чигитни химиявий ишловдан ўтказишда кўпроқ қўлланиладиган дорилардан бири фентиурандир. У қизил қўнғир ва малла қўнғир рангли кукун бўлади. Бу препарат ички аъзоларга нафас йўллари, меъда-ичак йўли ва шикастланган тери орқали ўтади. Организм ундан заҳарланганда кишининг кўзи тиниб, мия қаттиқ оғрийди, юз қизаради, кўкрак атрофида оғриқ кучаяди. Одам қалтираб, бир пасда беҳуш бўлиб қолиши ҳам мумкин.

Хўш, чигитни дориловчилар қандай қилишса, бу хавф-хатарлардан холи бўладилар деган савол туғилади. Биринчидан, уруғлик аҳоли пунктларидан, сув манбаъларидан, чорвачилик биноларидан камида 200 метр узоқда, махсус омборларда дориланиши керак. Дориловчи агрегатлар созланган, жуда маҳкам беркиладиган бўлиши шарт. Чанг кўтариладиган жойларда ҳавони тозалаб чиқариладиган мослама — вентилятор ўрнатилиши лозим. Дорилаш билан шуғулланувчилар, албатта, комбинезон, противогаз, махсус узун этик кийишлари зарур. Ҳомиладор ва эмизикли аёлларни бу ишларга мутлақо жалб этиб бўлмайди.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

Заҳарли химиявий моддалар билан дориланган чигитни сақлашда алоҳида эҳтиёткорлик талаб қилинади. Унинг устида албатта, «заҳарланган» деб ёзилган тахтача бўлиши керак. Уруғни махсус машиналарда ташиш тавсия қилинади. Бундай транспорт вақти-вақти билан махсус зарарсизлантирувчи моддалар билан ювилиб турилиши лозим.

Дорилаш билан шуғулланаётган жойда овқатланиш, сув ичиш қатъиян ман этилади.

Қилинган эҳтиёткорликларга қарамай, заҳарли модда организмнинг айрим участкаларига ёпишган бўлса уни намланган пахта билан артиш керак. Препарат танага шикаст ётказган ҳолда 1—2 процентли марганцовка эритмаси билан артишни тавсия этамиз. Бунда эритманинг илиқ бўлгани маъқул.

Кўзнинг шиллиқ пардаси химикат туфайли озор топганда 2 процентли ичимлик сода ёки бор кислотаси билан кўзни ювиш керак. Заҳарли дори ичак йўлларига ўтган пайтда, бемор бир неча стакан илиқ сув ичиши ва уни қайтариб ташлаши керак. Бу ҳолат бир неча бор такрорлангандан кейин у заҳарланишдан холи бўлади.

Меъдага тушган заҳарни йўқ қилиш учун 2—3 қошиқ активлаштирилган писта кўмирни ярим стакан сув билан аралаштириб ичиш лозим. Кўмир заҳарни ўзига шимиб олиб, меъдани дарҳол тозалайди.

Юқоридагилардан сезилиб турибдики, уруғликка ишлов берувчилар хонасида махсус аптечка ҳам бўлиши керак. Лекин заҳарланган кишига дастлабки ёрдам кўрсатилгач, кейин у дарҳол врачга мурожаат қилиши шарт. Акс ҳолда заҳарланишдан тамомила фориғ бўлиб кетиш қийин бўлади.

У. МАЖИДОВ,
медицина фанлари кандидати.
Р. ГАЛИЕВ,
область санитария-эпидемиология станциясининг токсиколог врачи.

МАДАНИЙ ҲАЁТ ХРОНИКАСИ

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивали. Тошкент-84

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ФИЛЬМЛАРИ

ШУ ЙИЛ 23 майдан 2 июнгача Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг навбатдаги VIII халқаро кинофестивали ўтказилади. Ҳозирга қадар жаҳондаги 49 мамлакат санъаткорлари бу улкан анжуманда иштирок этиш истагини билдирдилар. Бу фестивалда совет кино санъати ижодкорлари ҳам актив иштирок этишади.

Хусусан, Озарбайжон Кинематография Давлат комитети VIII кинофестивалда икки seриядан иборат «Низомий» номли бадиий фильмини намойиш этади. Картина XII—XIII асрларда яшаб, ижод этган буюк озарбайжон шоирининг ҳаётига бағишланган. Низомий образини таниқли қўшиқчи, СССР халқ артисти Муслим Магамаев талқинида кўрамиз. Шунингдек, фильмда Гамида Омарова, Гасан Турабов, Алладин Аббосов каби актёрлар санъатидан баҳраманд бўламиз. Картинани режиссёр Элдор Қулиев Иса Гусейнов билан ҳамкорликда ёзган сценарий бўйича яратган. Оператор Ориф Наримонбеков. Декорация эскизлари рассом Маис Оғабеков мўйқаламига мансуб. Фильмда композитор Қора Қораев музикалари янграйди. Бундан ташқари, Озарбайжон ҳужжатли киночиларининг «Ҳаммаси анор ҳақида», «Нефть тошлари» номли фильмлари ҳам фестиваль экранидан муносиб ўрин олади.

Тожикистон кинематографчилари эса фестивалга «Гаровдаги одам» бадиий фильмини ҳавола этадилар. Мазкур картина Л. Маҳкамов ва В. Максименколар қаламига мансуб. Оператор Р. Муҳаммаджонов. Фильм режиссёри Ю. Юсупов раҳбарлигида яратилган. Шунингдек, фестивалда В. Максименко сценарийси бўйича режиссёр Е. Кимёгарованинг «Бизнинг Малика» ҳужжатли фильми кўрсатилади. Картинани оператор З. Дахте суратган олган. Режиссёр М. Юсуповнинг «Ғалла» номли ҳужжатли фильми ҳам ўзига хос ишланган. Картина операторлари В. Аирзаянц ва И. Насимовлар томонидан суратга олинган.

РСФСР кино ижодкорлари эса Тошкент кинофестивалида жанри ва мавзуи жиҳатидан ранг-баранг бўлган бир қатор экран асарлари билан иштирок этадилар. Чунончи, Свердловск киностудиясида суратга олинган «Семён Дежнёв» номли бадиий фильм алоҳида эътиборга лойиқ. Картина режиссёри Николай Гусаров. Бош қаҳрамонлар образларини Алексей Булдаков, Леонид Неведомский ва Виктор Григорюклар талқин этган. Фильм биринчи рус ўлкашуноси Семён Дежнёвнинг сермашаққат ҳаёти ҳамда ажойиб тақдири ҳақида ҳикоя қилади. Сибирь хроникал киностудиясининг «Сибирь киши», «Уренгой-Марказ-203-километр», Шарқий Сибирь хроникал киностудиясининг «Буғулар доира бўйлаб юрадилар», Узоқ Шарқ киноҳужжатчиларининг «Вулқонлар туғиладиган ер» каби фильмлари намойиш этилади.

Туркманистон ССР кинематографчилари фестивалга режиссёр Муҳаммад Суюнхонов раҳбарлигида ишланган «Муҳаббатнинг қайғули қўшиғи» бадиий фильмини тақдим этишади. Картина воқеалари коллективлаштириш даврида бўлиб ўтади. Бош ролларни Овез Геленов (Нурали), Юсуф Қулиев (Додур) каби актёрлар ижро этишган. Шунингдек, фестиваль экранида Бобо Аннановнинг «Маҳтумқули» номли ҳужжатли фильми ҳам кўрсатилади.

Ўйлаймизки, VIII халқаро Тошкент кинофестивалида намойиш этиладиган совет фильмлари томошабинларда унутилмас таассурот қолдиради.

У. АБДУШОҲИДОВ.

«ФАН» НАШР ЭТМОҚДА

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғи олимлари томонидан яратилган «Ўзбекистон дендралогияси» кўп томлик илмий асарлар тўпламининг 13-томи нашрдан чиқди. Унда ўлкамиз территориясидаги ўсимликлар дунёси, уларнинг ўсиш шароити, районлаштириш муаммолари ҳақида фикр юритилади.

Тадқиқотчилар шунингдек, бу ўсимлик ва гиёҳларнинг халқ хўжалигидаги аҳамиятига ҳам кенг ўрин берганлар.

Мазкур монографиянинг 14-томи ҳам нашр этишга тайёрлаб қўйилган. Бу асарларни республика фанлар академиясининг «Фан» нашриёти чоп этмоқда.

●

ҲАВАСКОРЛИК КИНОСТУДИЯСИДА

Чирчиқдаги «Химик» металлурглар маданият саройи ҳузурида ташкил қилинган ҳаваскорлик киностудияси аъзоларининг сони ортиб бормоқда. Ёш ижодкорлар ўтган давр мобайнида 2 ҳужжатли фильмни суратга олдилар. «Олтин куз» деб номланган биринчи кинолента ҳаваскор киноижодкорларнинг область кўригида совринли ўринни олишга муяссар бўлди.

Чирчиқлик уруш ва меҳнат ветерани Пётр Калиткога бағишланган иккинчи фильм ҳам талабчан томошабинларнинг олқишига сазовор бўлган эди. Навбатдаги ҳужжатли фильм эса Чирчиқ шаҳрининг ярим асрлик юбилейига бағишланади. Унда шаҳарнинг бугунги қиёфаси, уни бунёд этишда иштирок этган меҳнат ветеранлари ҳақида ҳикоя қилинади. Фильм илк бор Чирчиқ шаҳрининг юбилей тантаналари нишонланадиган кунларда кинотеатрларга чиқарилади.

ТОШКЕНТ МУЗЕЙЛАРИДА

ЎТГАН АСР СУРАТЛАРИ

Ўрта Осиё халқларининг маданий мероси ва этнографияси ҳақида ҳикоя қилувчи талайгина фото ва ёзма материаллар сақланиб қолган. Бу ноёб фотосуратлардан бир қанчаси 1899 йилда Тошкентда очилган Туркистон фотографияси кўргазмасида намойиш қилинган эди.

Эндиликда уларнинг кўпчилиги Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейи архивидан муносиб ўрин олган. Мазкур тарихий ҳужжатларни тартибга келтиришда ва ўрганишда музей-архив фонди бўлими томонидан ибратли ишлар амалга оширилди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейи муносабати билан архив ҳужжатларининг илмий каталогини тузишга киришилди. Туркистонда Улуғ Октябрь Социалистик революцияси ва гражданлар урушига оид архив материаллари ана шу библиографик кўрсаткичда ўз аксини топади.

БИР НУСХАСИ ЮБОРИЛДИ

Ўзининг жозибадор асарлари билан китобхонларни мафтун этган ёзувчи Василий Шукшин ижоди ўзбек китобхонларига ҳам яхши таниш. Ана шу севимли сўз санъаткори мўйқалам усталари эътиборини ҳам ўзига тортди. Таниқли рус рассоми Е. Романова адибнинг ҳаёти билан яқиндан танишган эди. Бу ижодий изланиш асосида унинг «Василий Макарович Шукшин оиласида» деган полотноси юзага келди.

Мазкур картинани бугунги кунда Совет Иттифоқидаги қатор санъат музейларида томоша қилиш мумкин. Асар Москвадаги марказий кўргазмалар залида ҳам муваффақиятли намойиш қилинди.

Картинанинг бир нусхаси Тошкентга юборилиб, яқинда Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи коллекциясидан ўрин олди.

С. ОДИЛОВА.

● ТОШКЕНТДАГИ «Луначарское» санаторийсининг иккинчи корпуси ишга туширилиши билан унда дам олиб, даволанувчилар сони икки баравар кўпайди. Эндиликда бу ерда ҳар йили 6 минг киши ўз саломатлигини мустаҳкамлайди. Суратларда: санаторийнинг янги корпуси; Улуғ Ватан уруши ветеранлари, пенсионерлар Ҳанан Абаев ва Арсентий Услар санаторий ходимлари хизматидан мамнун.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

ПОЙТАХТДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИДА

МАВСУМ ОЛДИДАН

Шу кунларда пойтахт-шаҳримизнинг 16 та маданият ва истироҳат боғида янги мавсумга тайёргарлик ишлари қизғин давом этаётир. Ленин комсомоли номли, Тельман номли истироҳат боғлари 12 апрелдан, қолган боғлар эса 22 апрелдан ҳордиқ чиқарувчиларни ўз бағрига олади.

Мавсум арафасида боғларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор берилди. Кенг кўламдаги ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш тадбирлари кўрилди. Ўтган йили пойтахт оромгоҳларида ҳордиқ чиқарувчилар сони 6 миллиондан ошиб кетди. Оммавий халқ байрамлари боғлар чегарасидан чиқиб, кўчалар, майдонлар, маҳаллаларни ҳам қамраб олди.

Ленин комсомоли ва В. И. Ленин номли маданият ва истироҳат боғларида шаҳар комсомол комитетининг оталиқ ёрдами билан янги болалар шаҳарчалари барпо этилди. Бу йил шаҳримиз боғларига келиб дам олувчилар сони янада ошиши кутилмоқда. Улар учун қизиқарли, эсда қоладиган тадбирлар ўтказиш планлаштирилмоқда.

Ҳозир шаҳримиздаги 7 та яшил театр, 155 та ўйин автоматлари комплекси, 76 та катта аттракцион, 4 та рақс майдончаси, 2 та бильярд хонаси, 12 та ўқув залларида дам олувчилар учун барча шароитлар яратилган. Бу йилги мавсумда 3 та болалар боғида 18 та турли тўгарак иш олиб боради. 231 та катта ва кичик аттракционлар ишлайди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллиги шарафига шаҳримиз боғлари кўплаб тематик панноlar, стендлар, плакатлар билан безатилади. «Ўзбекистон — жонажон ўлкам», «Гулла, яшна, ҳур Ўзбекистон», «Ленин номи билан 60 йил» мавзуларига бағишланган фотокўргазмалар ташкил этилади. Лекторий ҳамда кинолекторийлар узлуксиз фаолият кўрсатадилар. Шунингдек, «Планетамизни ёнғиндан асраб қоламиз», «Жаҳон халқлари тинчлик учун курашда» каби митинг-концертлар, сиёсий плакатлар кўргазмалари ҳам уюштирилади.

Бир сўз билан айтганда, янги мавсум мобайнида маданият ва истироҳат боғларимиз яна миллионлар оромгоҳига айланади.

А. ХЎЖАМОВ.

ТИНЧЛИК МАДҲИ

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг металлурглар маданият саройида бадиий ҳаваскорлик коллективларининг тинчликни мадҳ этишга бағишланган катта концерти бўлиб ўтди. Бу концертда иштирок этган «Гўзал» вокал-чолғу ансамбли, эстрада-рақс коллективи ҳамда «Камалак» халқ циркиbadiий ҳаваскорлари программаларидан тинчликни шарафловчи куй ва қўшиқлар, рақслар кенг ўрин олди.

Мазкур бадиий ҳаваскорлик коллективлари концертдан тушган 370 сўм пулни Совет тинчлик фондига ўтказдилар.

К. РОГАЧЕВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● БАРНАУЛ

РСФСРда хизмат кўрсатган рассом Геннадий Борунов асарларининг Барнаулда очилган виставкаси қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилишининг 30 йиллигига бағишланган. Олтойлик машҳур рассомнинг полотнолари ҳозирги қишлоқ меҳнаткашининг қалб саховатини, унинг жонажон диёрга содиқлигини тараннум этади. «Ер соҳиблари», «Қадрдон ер», «Колхоз кузи» картиналарида Олтой қўриғининг кашшофлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорлари — ана шу кашшофлар меҳнат анъаналарининг ворислари тасвирланган.

● УЛАН-УДЭ

«БУРЯТТРИКОТАЖБИТ» бирлашмасининг корхоналари ишлаб чиқаришни буюртмачига яқинлаштирдилар. Ана шу корхонада автоном республикадаги бир қанча район марказлари ва ишчи посёлкаларида унча катта бўлмаган цехларни очдилар. Маҳаллий Советларнинг депутатлари ана шу филиалларни ташкил этишда ёрдам бердилар. Бу филиалларда болалар кийим-кечакларини, аёлларнинг кўйлакларини, спорт костюмларини тўқишади ва ремонт қилишади, якка-якка буюртмаларга мувофиқ тайёрланадиган буюмлар миқдори анча кўпайди.

● ИРКУТСК

Бу ерда ишга тушган Шарқий Сибирдаги энг катта мебель фабрикасининг маҳсулоти янги уйга кўчиб кирганларнинг квартирасини безайди. Кўп секцияли «Салют» йиғма мебелларининг дастлабки туркуми савдо тармоқларига жўнатилди. Фабрика лойиҳадаги қувватига эришгандан кейин йилига салкам 40 мингта мебель комплектларини тайёрлайдиган бўлади.

● ЛЕНИНГРАД

ЛЕНИНГРАД денгиз порти докерларининг йил бошидан буён миллион тонна юкни ортиш ва тушиоишлари учун атиги бир ой керак бўлди. Бундай иш суръатларига биринчи марта эришилди.

● ОДЕССА

ОДЕССА магазинларида эртанги сабзавотлар пайдо бўлди. Уларни «Прогресс» колхозида ва «Тепличний» совхозида барпо этилган ихтисослаштирилган теплица комбинатлари етказиб бера бошлади. Бу ерда витаминли маҳсулот усти ёпилган ўн тўрт гектар майдонда қўл меҳнатисиз етиштирилмоқда. Қора денгиз бўйи сабзавоткорлари бу йил савдо тармоқларига 32 минг тонна эртанги сабзавот жўнатадилар.

(ТАСС)

СПОРТ

«ПАХТАКОР» МАҒЛУБИЯТИ

Тошкентлик футболчилар ўтган куни ўз майдонларида Харьковнинг «Металлист» командасини қабул қилиб, 0:1 ҳисобда мағлубиятга учрадилар. 5-минутда Ю. Тарасов ҳисобни очди. Бу тўп меҳмонларга 2 очко келтирди. Мухлислар «Пахтакор» ўйинидан ниҳоятда ранжидилар. Гап мағлубиятда эмас, умуман футболчиларимиз ёмон ўйнашди. Бутун 90 минут давомида эсда қоладиган бирон бир кескин ҳужум уюштира олмадилар. Аксинча тўпни бирбирларига ортиқча узатиб, ўйин суръатини пасайтирдилар. «Пахтакор» ўйинда бурилиш ясамаса кузга бориб ишқибозлар олдида уялиб қолиши турган гап.

Тўртинчи турнинг бошқа учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Спартак» — «Шахтёр» — 2:2, «Зенит» — «Торпедо» (Москва) — 1:2, «Жальгирис» — ЦСКА — 1:1, СКА — «Динамо» (Тбилиси) — 1:0, «Динамо» (Киев) — «Нефтчи» — 5:0, «Черноморец» — «Арарат» — 2:1.

Кеча шу турнинг қолган иккита ўйини бўлиб ўтди.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҚИЗЛАРИ ПЕШҚАДАМ

Андижон ва Тошкентда чим устида хоккей бўйича мамлакат биринчилиги ўйинлари давом этмоқда. Колхоз қизлари навбатдаги учрашувни Ереваннинг «Маяк» командаси билан ўтказиб, 2:0; ҳисобида устун келишди ва 7 очко тўплаб ўз группаларида пешқадамлик қилишмоқда.

СОВРИНДОРЛАР САФИДА

«Московские новости» газетаси соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро турнирда қатнашган тошкентлик умидли спортчи Ирина Бороксанова катта зафар қучди. У айрим машқларда иккита олтин медалга сазовор бўлиш билан бирга, умумий ҳисобда кучли учликдан жой олди.

АНЪАНАВИЙ ТУРНИР

Бу галги қиличбозларнинг турнирида Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Польша, Румыния ва СССРнинг 144 спортчиси иштирок этди. Тошкентлик Собир Рўзиев «Киев рапираси» мусобақаларида ветеран қатнашчилардан ҳисобланади. Спортчимиз СССР терма командасининг ғалабасига муносиб ҳисса қўшди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

4 АПРЕЛДАН БОШЛАБ
ФАҚАТ 10 КУН
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИ ВА
ТАТАРЧА ҚУВНОҚ
«САБАН ТЎЙИ»

ПРОГРАММАДА:

Парад-прологи, бир ғилдиракли велосипедчилар;
Татаристон АССР халқ артисти Дамир ГИБАДУЛЛИН раҳбарлигидаги жонглёрлар группаси.
Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артист Ринат АХМЕТЗЯНОВ бошчилигидаги ҲАВО ГИМНАСТЛАРИ;
Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артист Николай КОЗИЛЬСКИЙ раҳбарлигидаги ГИМНАСТЛАР;
Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артист Габдулҳақ ГИБАДУЛЛИН раҳбарлигида, ҲАЙВОНЛАР АТТРАКЦИОНИ
Бутун томоша давомида машҳур қизиқчи масхарабоз Рашид САФАРОВ Москва ва Ленинград цирки артистлари билан ҳамкорликда томоша кўрсатади;
«БИРЛИК» ҲАВО ПАРВОЗИ — раҳбар М. РОДИН;
математика билимдони саман от ва чавандозлик олий мактаби — Алла ва Михаил КОРОЛЕВЛАР;
пластик этюд — Зинаида ВАРИЧЕВА;
«РАДУГА» акробатик ансамбли — раҳбар Валентин ДЕЕВ;
ЧАВАНДОЗ ҚИЗЛАР — раҳбар Валентина ДЕЕВА.
Тошкент циркининг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон ТОШКЕНБОЕВ.
Татар циркининг бадиий раҳбари ва постановкачиси — Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артист Габдулҳақ ГИБАДУЛЛИН.
Томошалар шанба куни соат 16.00, 19.30 да. Якшанба куни соат 12.00, 15.00, 18.00 да бошланади.
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

4—8 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

КОНЬКИДА ФИГУРАЛИ УЧИШ БЎЙИЧА СССР ЧЕМПИОНАТИ

Совет Иттифоқининг энг кучли фигурачилари, Европа, Жаҳон чемпионатлари, Олимпиада ўйинларининг ғолиблари ва совриндорлари иштирок этадилар.

4 АПРЕЛЬ
соат 8.00 дан 15.30 гача
Эркаклар — ёлғиз учиш. Мажбурий фигуралар.
Спорт рақслари. Мажбурий рақслар.
соат 19.30 да
Мусобақаларнинг очилиши. Қатнашчилар паради.
Жуфт бўлиб учиш. Қисқа программа.
5 АПРЕЛЬ
соат 8.00 дан 12.00 гача
Аёллар—ёлғиз учиш. Мажбурий фигуралар.
соат 16.00 дан 18.30 гача
Спорт рақслари. Оригинал рақс.
соат 20.00 да
Эркаклар—ёлғиз учиш. Қисқа программа.
6 АПРЕЛЬ
соат 16.00 дан 18.30 гача
Аёллар — ёлғиз учиш. Қисқа программа.
соат 20.00 да
Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа.
7 АПРЕЛЬ
соат 15.00 дан18.00 гача
Спорт рақслари. Эркин рақс.
соат 20.00 да
Эркаклар — ёлғиз учиш. Эркин программа.
8 АПРЕЛЬ
соат 15.00 дан 17.30 гача
Аёллар — ёлғиз учиш. Эркин программа.
соат 19.30 да
Мусобақаларнинг ёпилиши. Қатнашчилар паради.
ҒОЛИБЛАРНИ МУКОФОТЛАШ.
КЎРГАЗМАЛИ ЧИҚИШЛАР.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассаларида сотилмоқда.

Кассалар ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача, мусобақалар вақтида кечки программа тугагунча ишлайди.

Кўргазмали чиқишлардан ташқари мусобақаларга коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31, 46-07-53, 46-68-77.

Ўзбекистон ССР маориф министрлиги
БЕКОБОД ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
28 май соат 9.00 дан 16.00 гача
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Тошкент областидаги умумий таълим мактабларининг битирувчилари таклиф этилади.
Билим юрти адреси: Бекобод райони, Зафар посёлкаси, Шевченко кўчаси.

ДОИМИЙ ИШГА
печатниклар, нормаловчи инженерлар, бухгалтерлар, АТС техниги, муқовасозлар, қозонхона оператор (кочегар)лари, дурадгорлар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, вахтёрлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IV да Бир актли балетлар кечаси, 5/IV да Пиковая дама.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/IV да Юлдузли тунлар, 4/IV да Зебуннисо, 5/IV да Соқов рицарь.

«Ташоблсельстрой» трести коллективи 3-кўчма механизация колоннаси бошлиғи И. И. Исроиловга онаси Нисо АБДУРАҲМОНОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент – П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р. 08188. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1575. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12